

V/HTA

OSAVUOSIKATSAUS

1.1.-30.6.2019

1	YLEISTÄ.....	2
	RAPORTOINTI TALOUSARVION TOTEUTUMASTA.....	2
	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	3
	HENKILÖSTÖ.....	4
2	VIHDIN VÄESTÖN KEHITYS JA TYÖLLISYYS.....	5
	ASUKASLUVUN KEHITYS.....	5
	TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS.....	6
3	KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	8
	KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	8
	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	8
	KUNNANHALLITUS.....	9
	LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA.....	17
	KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA.....	22
	KAAVOITUS- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	28
	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	36
4	TULOSLASKELMAOSA.....	39
5	YHTEENVETO TOIMIELIMIEN TOIMINNASTA.....	41
6	INVESTOINTIOSA.....	42
7	RAHOITUSOSA.....	50

1 YLEISTÄ

RAPORTOINTI TALOUSARVION TOTEUTUMASTA

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä sekä toimivat myös samalla valvonnan välineinä.

Talousarvio on käyttötalouden osalta sitova valtuustoon nähden toimielimittäin, kunnanhallitukseen nähden tulosalueittain, viranhaltijoihin sekä tulosalueen johtoon nähden yksiköittäin. Sitovana määrärahana on toimintakate ja sitovina tavoitteina tuloskortin tavoitteet. Toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita. Myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen tai toimielimen menojen katteeksi, eikä myyntitappioita tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut, verotuotot, valtionosuudet ja suunnitelman mukaiset poistot. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menojen, rahoitusmenojen ja käyttöomaisuuden kulumista kuvaavien suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen. Rahoitukseen merkityt tulot ja menot ovat sitovia kunnanvaltuustoon nähden tuloslaskelmalajeittain. Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden toiminnoittain, tällä tavoin ne on esitetty myös investointisuunnitelmassa. Tähän tekee poikkeuksen maaomaisuuden myynti, joka on sitova menoperusteisesti.

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittaisella raportoinnilla, joka toteutetaan kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla. Toimielimet valvovat alaistaan toimintaa käyttösuunnitelmatason ja investointiosan raportoinnilla ja lisäksi esittävät sanallisen selvityksen poikkeamien syistä sekä toimenpiteistä, joita poikkeamien hallitsemiseksi tarvitaan. Tulevat talousraportit laaditaan seuraavina kuukausina: elokuu (KH 23.9), syyskuu (KH 28.10), lokakuu (KH 25.11).

Kesäkuun toteumasta tehdään laajempi osavuosikatsaus, joka korvaa perinteisen talousraportoinnin. Osavuosikatsauksessa on kuukausittaista talousraporttia kattavampi kuvaus talouden toteutumasta sekä koko vuoden ennusteesta. Talouden toteutumisen lisäksi osavuosikatsauksessa kuvataan toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä muita keskeisiä tunnuslukuja, kuten asukasluvun ja työttömyysasteen kehitystä. Osavuosikatsaus ja syyskuun talousraportti toimitetaan tiedoksi myös kunnanvaltuustolle.

YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Valtiovarainministeriön kesäkuun katsauksen mukaan maailmantalouden kasvu hidastuu vuonna 2019 viime vuoden 3,6 prosentista 3,3 prosenttiin. Tämä johtuu pitkälti Yhdysvaltojen ja Kiinan välisestä kauppakonfliktista. Maailmankaupan kasvu hidastuu tänä vuonna 2,5 prosenttiin. Tämä heijastuu myös Suomen kasvuun. Tulevien vuosien talouskasvu jää viime vuosia maltillisemmaksi. Rakenteellisista tekijöistä johtuen vuosina 2022-2023 talouskasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin. Työkäisen väestön määrän laskeminen ja korkea rakenteellinen työttömyys aiheuttavat työpanoksen määrän supistumista.

Yhdysvaltain talouskasvu hidastuu viime vuoden 2,9 prosentista 2,3 prosenttiin tänä vuonna, yksityisen kulutuksen kontribuution heikennyttyä. Kiinan taloutta kuvaavat ennakoivat indikaattorit viittaavat talouskasvun hidastumisen jatkumiseen. Kauppakonfliktin jatkuminen Yhdysvaltojen kanssa varjostaa viennin näkymiä lähivuosina ja kasvu jää ennusteperiodilla vajaaseen kuuteen prosenttiin. Euroalueen näkymät heikentyivät viime vuoden aikana ja talouskasvu hidastuu kuluvana vuonna 1,2 prosenttiin, mutta elpyy lähivuosina 1,5 prosenttiin.

Suomen bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan tänä vuonna 1,6 %. Viennin määrä kasvaa 2,9 prosenttia ensisijaisesti laivatoimitusten seurauksena, mutta muilla teollisuuden aloilla kasvu on vaatimatonta. Suomen vientikysyntä kasvaa vain 1,8 prosenttia ennen kaikkea Euroopan heikentyneiden näkymien takia. Suomessa asunoinvestoinnit vähenevät, mutta tuotannollisten investointien näkymät ovat valoisat. Muun talonrakentamisen kuin asuntojen ja maa- sekä vesirakentamisen taustalla ovat erityisesti julkiset investoinnit. Vuoden 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu ja työllisyyden koheneminen.

Talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat vuonna 2019 työllisten määrän 1,1 % edellisvuotta korkeammaksi, jolloin työllisyysaste nousee 72,6 (vuonna 2018 luku oli 71,2) prosenttiin. Työttömyysasteen trendi on pysytellyt 6,6 prosentissa tammikuusta lähtien. Työttömien määrä vähenee myös kuluvana vuonna ja koko vuoden työttömyysasteen ennuste on 6,6 prosenttia.

Ennuste kuluvan vuoden inflaatioksi on 1,2 % kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna. Kokonaisuutena inflaatiopaineet ovat nousseet edellisvuoteen nähden, mutta veronkorotusten vaikutus jää kuluvana vuonna viime vuotta pienemmäksi. Palvelujen hintojen odotetaan kasvavan ansiotason noustessa. Tavaroiden hintojen muutokset hidastavat inflaatiota tänäkin vuonna, veronkorotusten vaikutus jää edellisvuotta pienemmäksi.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu 1,2 prosenttiin. Myös viennin kasvu jää maltilliseksi eikä Suomen viennin markkinaosuus kasva. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisten kasvua. Vuoden 2021 BKT kasvun ennuste on 1,1 % ja työllisyysaste nousee 73,5 prosenttiin.

Suomen taloudessa kolme vuotta jatkunut hyvä suhdanne on kohentanut julkisen talouden tilaa, rahoitusasema vahvistuu vielä ensi vuonna, mutta alkaa sen jälkeen heikentyä. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon menot ylittävät tulot ja näiden yhteenlaskettu alijäämä kasvaa vuoteen 2023 mennessä jo 4,9 mrd. euroon vain työeläkelaitosten jäädessä ylijäämäisiksi. Kesän kokonaistaloudellinen ennuste ei sisällä pääministeri Rinteen hallituksen hallitusohjelmassa linjatut talouspoliittisia toimenpiteitä vuosille 2020-2023.

HENKILÖSTÖ

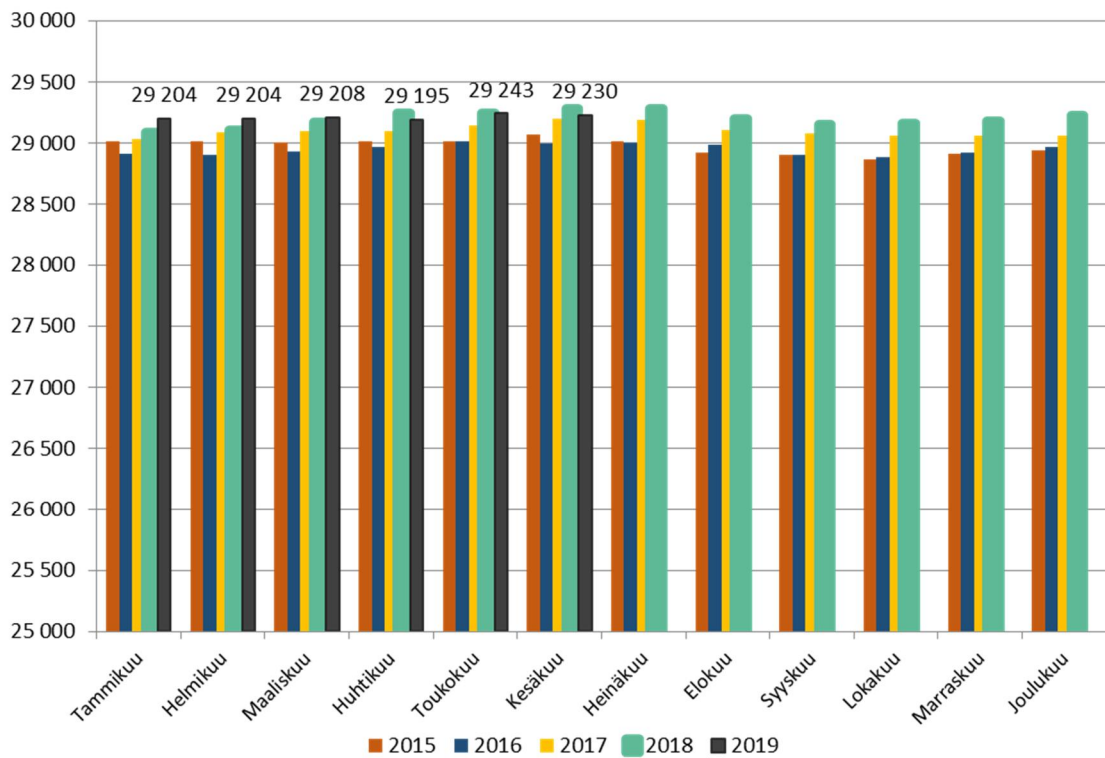
Kesäkuun lopussa henkilöstökulut olivat 7,8 % suuremmat kuin vastaavana aikana vuonna 2018. Kesäkuun loppuun mennessä henkilöstökulujen toteumaprosentti oli 51,64 % (vuonna 2018 50,97 %). Alkuvuoden henkilöstökustannuksissa on mukana kesäkuussa maksetut lomarahat, joka selittää toteumaprosentin suuruutta suhteessa laskennalliseen toteumaan.

HENKILÖSTÖKULUT	MTA 2019	TOT 2019	Toteuma %	Ennuste		
				2019	TOT 2018	TP 2018
Keskusvaalilautakunta	-49 326	-61 962	125,62 %	-62 381	-32 032	-32 041
Tarkastuslautakunta	-6 206	-3 550	57,20 %	-6 208	-3 693	-7 220
Kunnanhallitus	-4 516 075	-2 166 477	47,97 %	-4 515 504	-1 900 703	-4 123 175
Lasten ja nuorten lautakunta	-33 525 045	-17 733 487	52,90 %	-34 190 776	-16 543 316	-32 394 503
Kulttuuri- vapaa-ajan lautakunta	-1 318 028	-683 057	51,82 %	-1 318 898	-581 303	-1 200 050
Kaavoitus- ja tekninen lautakunta	-8 503 933	-4 081 493	48,00 %	-8 402 174	-3 911 953	-7 608 210
Ympäristölautakunta	-697 541	-324 414	46,51 %	-704 335	-267 469	-541 708
Yhteensä	-48 616 154	-25 054 440	51,54 %	-49 200 276	-23 240 469	-45 906 907

2 VIHDIRIN VÄESTÖN KEHITYS JA TYÖLLISYYS

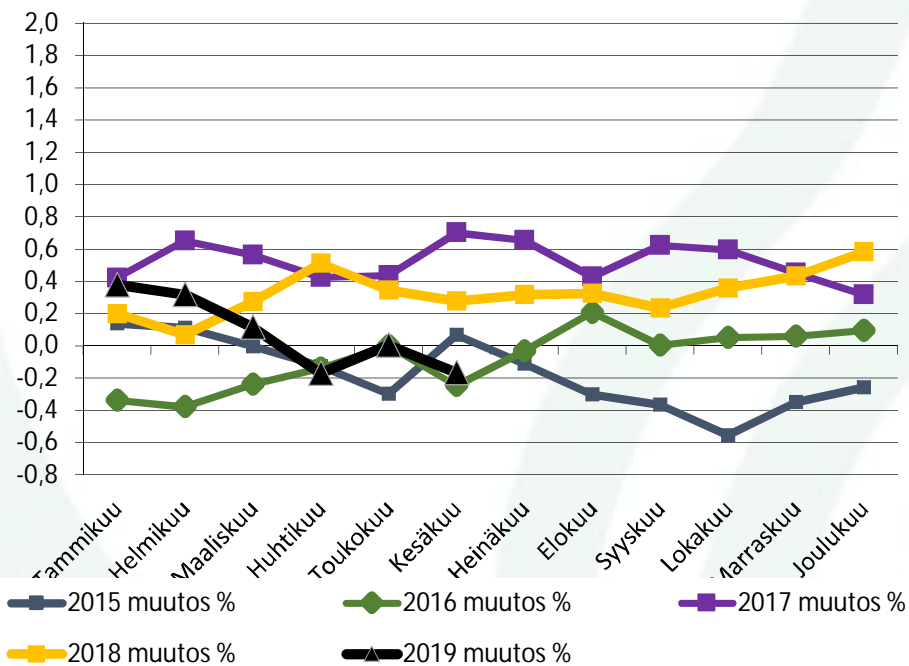
ASUKASLUVUN KEHITYS

Vihdin kunnan asukasluku 31.12.2018 oli 29 228. Asukasluku kesäkuussa 2019 oli 29 230 henkilöä.

Kuvio 1. Asukasluvun kehitys vuosina 2015–2019

Asukasluku on laskenut edellisvuoden vastaavaan aikaan 49 henkilöä, edellisvuoden vuodenvaihteeseen verrattuna kasvua on ollut vain kaksi asukasta (2017 ja 2018 vuodenvaihteessa kasvua oli 220 asukasta).

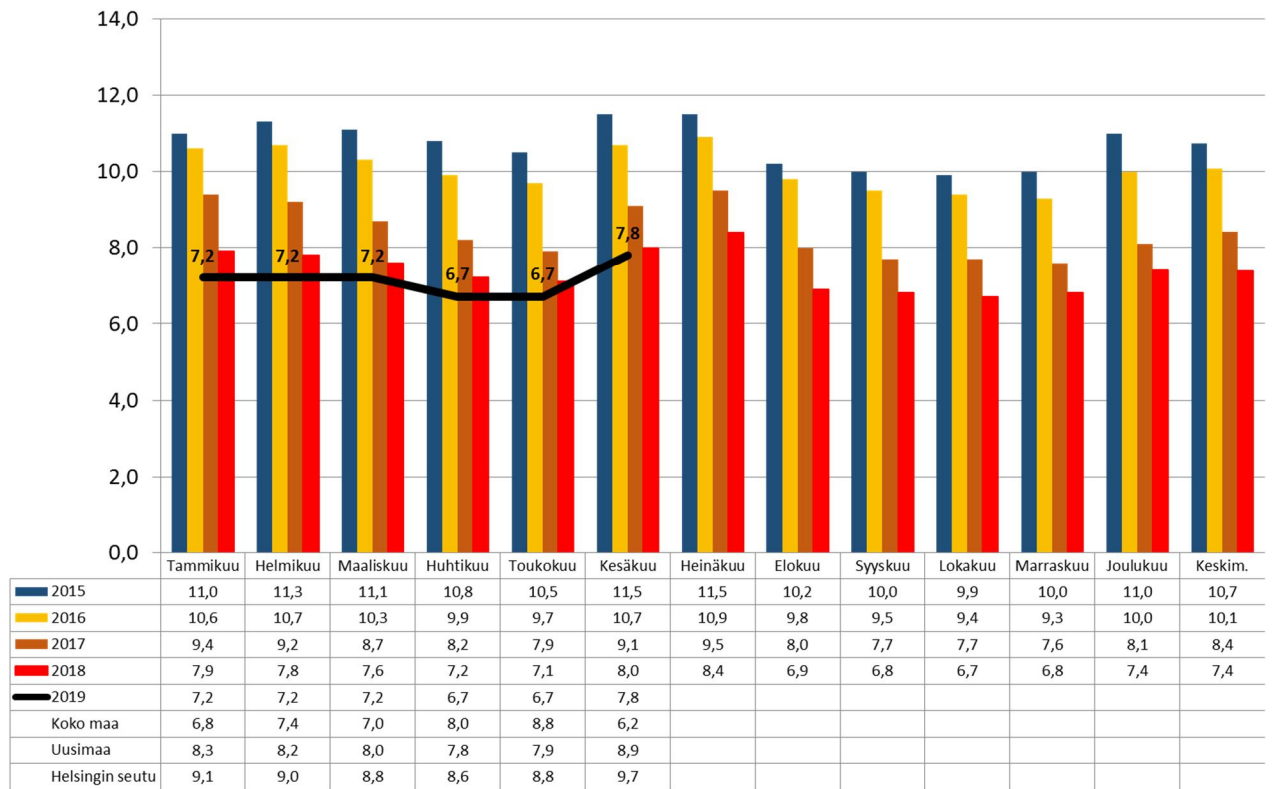

Kuvio 2. Asukasluvun muutos-% kuukausittain edelliseen vuoteen verrattuna

TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS

Vihdin kunnan työttömyysaste oli 31.12.2018 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mukaan 7,4 (edellisvuonna 8,1) prosenttia. Työllisiä oli vuoden 2018 joulukuussa 13 468 henkilöä ja työttömiä 1 083 henkilöä. Vihdin vuoden 2018 keskimääräinen työttömyysaste oli 7,4 %. Vastaava luku Uudellamaalla oli 8,5 % ja koko Suomessa 9,7 %.

Kesäkuun 2019 tilaston mukaan kunnan työttömyysaste on laskenut vuodenvaihteesta 7,8 (8,0) prosenttiin. Uudenmaan työttömyysaste on ollut vastaavaan aikaan 8,9 (9,4) prosenttia ja koko Suomen työttömyysprosentti 6,2 (10,4). Kesäkuussa Vihdissä oli työllisiä 13 349 (edellisvuonna samaan aikaan 13 467) ja työttömiä 1 137 (edellisvuonna samaan aikaan 1 171 henkilöä). Työttömistä alle 25 vuotiaita oli 147, yli 50-vuotiaita 461 ja pitkäaikaistyöttömiä 358 henkilöä. Avoimia työpaikkoja oli kesäkuun lopussa 193. Lähteet: ELY-keskus ja TE-palvelut.

Kuvio 3. Työttömyysasteen kehitys kuukausittain 2015–2019

3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	94 400	0	0	97 000	0	47 164
Myyntituotot	0	0	0	97 000	0	47 164
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	94 400	0	0	0	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-66 326	-84 979	128 %	-86 097	-38 398	-40 585
Henkilöstökulut	-49 326	-61 963	126 %	-62 381	-32 031	-32 041
Palkat ja palkkiot	-45 446	-55 676	123 %	-55 976	-28 961	-28 969
Henkilösivukulut	-3 880	-6 287	162 %	-6 405	-3 070	-3 072
Palvelujen ostot	-17 000	-16 590	98 %	-17 290	-6 004	-7 847
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-6 426	0 %	-6 426	-363	-697
Avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0 %	0	0	0
<i>sisäiset menot</i>	<i>0</i>	<i>-3 095</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>-598</i>	<i>-2 442</i>
Toimintakate	28 074	-84 979	-303 %	10 903	-38 398	6 579

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalilain mukaan sille kuuluvista tehtävistä. Eduskuntavaalit järjestettiin huhtikuussa 2019 ja europarlamenttivaalit toukokuussa 2019. Vaalien kulut ylittyivät johtuen ennakoitua suuremmista henkilöstökuluista sekä välttämättömistä kaluste- ja materiaalihankinnoista.

Seuraavat vaalit ovat kuntavaalit huhtikuussa 2021. Vaalien käytännön toimintaa hoidetaan kunnanhallituksen alaisessa konsernipalvelujen palvelukeskuksessa.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-29 459	-17 268	59 %	-29 448	-13 595	-26 699
Henkilöstökulut	-6 206	-3 550	57 %	-6 208	-3 694	-7 220
Palkat ja palkkiot	-6 000	-3 413	57 %	-6 000	-3 563	-6 700
Henkilösivukulut	-206	-137	67 %	-208	-131	-520
Palvelujen ostot	-22 742	-13 718	60 %	-22 740	-9 901	-19 479
Aineet, tarvikkeet ja avustukset	-511	0	0 %	-500	0	0
Avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0 %	0	0	0
<i>sisäiset menot</i>	<i>-700</i>	<i>-296</i>	<i>42 %</i>	<i>-700</i>	<i>0</i>	<i>-634</i>
Toimintakate	-29 459	-17 268	59 %	-29 448	-13 595	-26 699

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Valtuuston

valitseman tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta säädetään tarkemmin kuntalain 121–125 §:ssä.

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	1 955 577	477 617	24 %	1 955 577	513 481	1 781 864
Myyntituotot	884 945	210 425	24 %	884 945	199 706	824 062
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	942 132	267 193	28 %	942 132	302 153	939 747
Muut toimintatuotot	128 500	0	0 %	128 500	11 622	18 055
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>20 800</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>20 800</i>	<i>0</i>	<i>14 236</i>
Toimintakulut	-94 514 153	-47 049 312	50 %	-97 101 760	-46 810 709	-92 417 891
Henkilöstökulut	-4 516 075	-2 166 477	48 %	-4 515 504	-1 900 703	-4 123 175
Palkat ja palkkiot	-2 783 039	-1 301 168	47 %	-2 777 300	-1 269 131	-2 529 875
Henkilösivukulut	-1 733 036	-865 309	50 %	-1 738 204	-631 572	-1 593 300
Palvelujen ostot	-88 039 182	-43 979 317	50 %	-90 719 220	-44 129 368	-86 310 092
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-128 080	-56 236	44 %	-127 770	-67 091	-125 154
Avustukset	-1 417 850	-654 474	46 %	-1 326 000	-682 559	-1 400 591
Muut toimintakulut	-412 966	-192 808	47 %	-413 266	-30 988	-458 879
<i>sisäiset menot</i>	<i>-339 996</i>	<i>-211 069</i>	<i>62 %</i>	<i>-313 412</i>	<i>-933</i>	<i>-410 843</i>
Toimintakate	-92 558 576	-46 571 694	50 %	-95 146 183	-46 297 228	-90 636 027

Kunnanhallituksen luvut sisältävät kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen toimialan sekä elinvoimapalveluiden kunnanhallituksen alaiset tulosalueet (markkinointi ja viestintä sekä yrityspalvelut). Kunnanhallitus vastaa muun muassa strategisesta suunnittelusta sekä talouden, toiminnan ja maankäytön suunnittelun ja seurannan koordinoinnista, elinkeinopolitiikasta, markkinoinnista ja viestinnästä, asuntopolitiikasta, työllisyyspolitiikasta, omistajapolitiikasta, konserniohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä valtuuston käsiteltävien asioiden valmistelusta. Vuonna 2019 panostetaan erityisesti uuden strategian toimeenpanoon, markkinointiin ja viestintään sekä edunvalvontaan.

Konsernipalveluiden tulosalue

Konsernipalvelut	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	1 950 577	477 618	24 %	1 975 032	513 959	1 772 512
Myyntituotot	879 945	210 425	24 %	904 400	200 184	814 710
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	942 132	267 193	28 %	942 132	302 153	939 747
Muut toimintatuotot	128 500	0	0 %	128 500	11 622	18 055
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>20 800</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>20 800</i>	<i>20 800</i>	<i>14 236</i>
Toimintakulut	-9 848 920	-4 652 568	47 %	-9 783 225	-4 286 045	-8 608 679
Henkilöstökulut	-3 233 158	-1 511 056	47 %	-3 232 783	-1 488 126	-2 933 766
Palkat ja palkkiot	-2 547 272	-1 176 882	46 %	-2 542 002	-1 179 281	-2 311 435
Henkilösivukulut	-685 886	-334 174	49 %	-690 781	-308 845	-622 331
Palvelujen ostot	-4 699 650	-2 269 354	48 %	-4 632 910	-2 041 093	-3 780 263
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126 580	-53 374	42 %	-131 000	-64 467	-119 875
Avustukset	-1 417 850	-654 474	46 %	-1 437 850	-682 559	-1 400 591
Muut toimintakulut	-371 682	-164 310	44 %	-348 682	-9 800	-374 184
<i>sisäiset menot</i>	<i>-313 412</i>	<i>-199 074</i>	<i>64 %</i>	<i>-313 412</i>	<i>-933</i>	<i>-390 632</i>
Toimintakate	-7 898 343	-4 174 950	53 %	-7 808 193	-3 772 086	-6 836 167

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Konsernipalveluiden tulosalue sisältää hallintopalvelut, työllistämispalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, konsernihallinnon sekä elinkeinon ja markkinoinnin.

Konsernipalvelut huolehtii koko kuntaa palvelevista tukipalveluista, kuten hallinnon, talouden, henkilöstön ja tietohallinnon palvelut, kehittäminen, investointien ja hankinta-asioiden koordinointi. Konsernipalvelut vastaa myös kunnan maaseutu- ja asuntoasioiden hoidosta, maahanmuutosta sekä joukkoliikenteen järjestämisestä sekä työllisyysasioiden hoidosta, lähinnä kunnan omaan organisaatioon liittyvästä työllistamisestä. Organisaatiouudistuksen myötä konsernipalvelut vastaa myös sosiaali- ja terveystalouden palvelujen ostosta. Laskenta- ja palkanlaskentapalvelut ostetaan Sarastia Oy:tä ja tietotekniset palvelut Kuntien Tiera Oy:ltä.

Konsernipalveluiden talous toteutuu pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti.

Sitovat tavoitteet

Konsernipalveluiden vastuulla olevissa, vuoden 2019 sitovissa tulostavoitteissa painottuvat edelleen sähköisten palveluiden, joukkoliikenteen sekä osallisuuden edistäminen. Toimintakultuuria pyrimme kehittämään henkilöstön palveluasenteen sekä innovaatioiden lisäämiseksi.

Osallistuvaa budjetointia on toteutettu edellisvuoden tapaan pyytämällä kuntalaisilta ideoita investointikohteiksi, äänestys ja toteutus suoritetaan syksyn aikana.

Sähköisen asiainnin osalta alkuvuonna on kiinnitetty huomiota kuntalaisten osallisuutta ja aktiivisuutta tukeviin ratkaisuihin, sähköisen asiainnin muihin mahdollisuuksiin lähitulevaisuudessa sekä siihen, mikä olisi palauteprosessin optimaalinen toiminta kunnan sisällä. Osallistuvan budjetoinnin ja siihen liittyvien prosessien tueksi on saatavilla toimiva tietojärjestelmä, jonka hankinnasta päätetään syksyllä. Myös palautejärjestelmän toteuttamiseksi on olemassa valmiita tuotteita.

Microsoft Dynamics 365 -alustan soveltuvuutta selvitetään edellä mainittujen tarkoitusten lisäksi yleisten asiointiprosessien toteuttamiseksi kuntalaisia varten. Tavoitteina ovat erityisesti uusien prosessien helppo toteuttaminen, kuntalaisten vahva tunnistaminen, tietojen pitäminen kunnan hallinnassa sekä kohtuulliset käyttökustannukset. Pelkästään tarjolla olevia ominaisuuksia ajatellen kuntaa palvelisi parhaiten räätälöity ratkaisu, mutta elinkaarikustannukset, oman työn tarve sekä tietoturvanäkökohdat puoltavat pilvipohjaista alustaa, jossa kunnan tehtäväksi jää lähinnä toimintojen suunnittelu ja mukauttaminen.

Valokuituyhteyksien hankintaan liittyen on käyty keskusteluja muiden osapuolten kanssa, seurattu markkinaehtoisesta kuluttajatarjonnan kehittymistä ja selvitetty markkinaoikeuskäsittelyn mahdollisten lopputulosten vaikutuksia. Markkinaoikeuden päätöstä odotetaan syksyn aikana.

Tiedolla johtaminen on kehittynyt alkuvuoden aikana siten, että kunnan sisäiseen tietovarastoon on saatu keräytyä huomattava määrä automaattisesti päivittyvää tietoa. Ensimmäiset talousraportit julkaistiin maaliskuun alussa. Ne pidetään ajan tasalla mm. kunnan sisällä kehitetyn ohjelmistorobotin avulla. Raporttien suunnittelun ja tietojen keräämisen tueksi on kesällä laadittu aikataulutettu suunnitelma.

Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmähankinnasta on tehty päätös. Henkilöstöhallinnon lisäksi järjestelmä on keskeinen tietolähde kunnan sisäisten prosessien tehostamisessa, jossa päästään liikkeelle käyttöönoton jälkeen vuonna 2020. Uuden järjestelmän raportointimahdollisuudet ovat merkittävästi aikaisempaa paremmat, ja lisäksi siitä saadaan säännölliset tiedonsiirrot kunnan tiedolla johtamisen ratkaisuun.

Joukkoliikenteen osalta vuoden 2019 alkuvuoden painopisteenä on ollut palvelulupauksen edellyttämien yhteyksien suunnittelu ja hankinta. Kunnanvaltuustossa päätettiin syksyllä 2018 sitoutua joukkoliikenteen palvelulupaukseen, jonka myötä opiskelu- ja työssäkäyntiyhteyksiä Vihdissä parannetaan. Uudet vuorot aloittivat liikennöinnin 8.8.2019.

Markkinaehtoista liikennettä täydentävien kunnan sisäisten ostovuorojen määrä kasvoi palvelulupauksen myötä 31:stä 45 vuoroon ja kuntarajat ylittävistä 15:ta 27:ään vuoroon. Kunnan hankittavaksi tuli sisäisiä vuoroja Vihtijärveltä, Haimoosta, Otalammelta, Jokikunnalta, Vanjärveltä, Olkkalasta, Ojakkalasta ja Tervalammelta Nummelaan sekä kuntarajat ylittäviä vuoroja Nummelasta, Vihdin kirkonkylältä ja Ojakkalasta Helsinkiin, Lohjalle ja Karkkilaan.

Perinteisten linja-autovuorojen lisäksi muutama palvelulupauksen mukainen yhteys toteutettiin kutsuliikennekokeiluna Lähitaksi Oy:n kanssa. Kutsuliikenteellä tarjotaan täsmäpalvelua alueille, joissa käyttäjämäärät eivät oletetusti ole kovin suuria. Kutsuliikenteellä tarjotaan harvemmin asutuille alueille mahdollisuus joukkoliikenteen käyttöön, mutta linjat ajavat vain silloin, kun niille on tarve. Sekä kutsuliikenne, että osa perinteisistä linja-autovuoroista on toteutettu liitännyt yhteyksinä markkinaehtoisiin- tai kunnan ostovuoroihin.

Kunnan joukkoliikenneyhteydet löytyvät kaikki kootusti Matkahuollosta. Matkahuollon kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä, jotta aikatauluhaun vuorot saadaan teknisesti yhä selkeämmin kuntalaisten löydettäviksi. Liikenteen käyttäjämääriä seurataan sopimuskauden aikana kuukausittain linja- ja vuorokohtaisesti.

Palvelulupauksen mukaisten vuorojen lisäksi syksystä 2018 liikennöinyt liitänntälinja Leppävaaran juna-asemalle kilpailutettiin uudestaan keväällä 2019. Uusi kilpailutus toteutettiin bruttomallilla, reitti muutettiin kulkemaan Leppävaaraan Veikkolan kautta ja ELY-keskus osallistui yhteyden hankintaan kiinteällä 40 % osuudella. Uuden sopimuskauden alkaessa lomakaudella 1.6.2019 linjan tiedotusta lisättiin ja matkustajia houkuteltiin linjalle edullisella kampanjahirnalla. Liitänntälinjalla oli edellisen sopimuskauden päättyessä toukokuussa 930 kuukausittaista matkustajaa. Uudella sopimuskaudella kesäkuussa matkustajia oli 902 ja heinäkuussa käyttäjämäärät nousivat 1 379 matkustajaan. Linjasta on saatu kuntaan paljon positiivista palautetta ja edulliselle hinnalle on toivottu jatkoa lomakauden jälkeen. Syyskuussa 2019 linjalle perustetaan Matkahuoltoon Nummela - Leppävaara sarjakortti, joka on 22 tai 44 matkaa sisältävä sarjalippu.

Edullisen sarjakortin myötä linja on kilpailukykyinen vaihtoehto suorille Nummela - Helsinki välin yhteyksille ja lisää joukkoliikenteen houkuttelevuutta Helsingin työmatkaliikenteen osalta.

Vuositasolla palvelulupauksen tuomaksi kustannuslisäykseksi arvioitiin järjestämistapaselvityksen ohessa vuonna 2018 yhteensä 650 000 euroa, josta jaksotettiin vuodelle 2019 yhteensä 270 000 euroa. Uudet yhteydet aloittivat liikennöinnin elokuussa, joten palvelulupauksen tuoma kustannuslisäys realisoituu vasta loppuvuodelle 2019. Tämän hetkinen arvio joukkoliikenteen kustannuslisäyksestä kuluvalle vuodelle on 220 000 euroa.

HSL toteutti huhtikuussa vyöhyke- ja lippu-uudistuksen, jonka myötä kunnan maksaman lippusubvention määrä nousi lipputuotteittain. Uudistuksen arvioitiin korottavan kunnan kustannuksia, mutta odotuksista poiketen HSL-lippujen käyttö on ollut vuonna 2019 edelleen laskeva ja HSL-lippusubvention osuuden arvioidaan yltävän korkeintaan edellisvuoden tasolle.

Kunnan parantunut *työllisyystilanne* on vaikuttanut suotuisasti myös kunnan maksettavaksi tuleviin työmarkkinatukimaksuihin, niiden ennustetaan jäävän jonkin verran alle talousarvion (1,4 M€) sekä vuoden 2018 tason (1,365 M€). Edelleen Vihdissä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (7,8 %) on hiukan Kuuma-kuntien keskiarvoa (7,5 %) suurempi. Laskennallisesti kunnan ja Karviaisen työllisyysenhoidon keinoilla pystytään säästämään edellisvuosia hieman enemmän, n. 1,3 M€.

Vuoden 2019 alussa *kansainvälisen suojelun* ja valtion korvauksen piirissä oli Vihdin kunnassa 116 henkilöä. Kuluvana vuonna valtion maksamat korvaukset päättyvät noin 35-40 henkilöltä. Yksittäisiä korvausten piirissä olevia perheitä ja henkilöitä on muuttanut kuntaan, toisin kuin talousarviossa ennakoitiin. Tämä parantaa taloutta alkuperäiseen arvioon nähden. Kesäkuun 2019 lopussa kansainvälisen suojelun piirissä olevia henkilöitä oli kunnassa noin 95. Vuoden lopussa heitä arvioidaan olevan kunnassa noin 100. Kun vuoden 2019 talousarviossa ennakoitiin kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton kulujen ylittävän tuotot reilut 100.000 euroa, ovat kulut ja tuotot vuoden lopussa ennusteen mukaan lähempänä toisiaan.

Keväällä 2018 yhteistyössä Lohjan, Raaseporin ja Karkkilan kanssa käynnistetty Resurssipankki – hanke jatkui. Järjestökoordinaattorin rinnalla aloitti alkuvuodesta Vihdin ja Karkkilan yhteinen vapaaehtoistoiminnan ohjaaja.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet
AKTIIVISTEN IHMISTEN VIHTI

TAVOITE	TEOT	MITTARI	TOTEUMA 30.6.2019	TOT-%	VASTUUTAHO	
PAIKALLISEN TOIMINNAN TUKEMINEN	- Vihdin kunnan alueella olevien valokuituyhteyksien parantaminen	- Valokuituyhteyksien kattavuus	Valokuituyhteyksien hankintapäätös on markkinaoikeudessa käsiteltävänä.	0%	TIETOHALLINTOJOHTAJA	
	- Osallistuvan budjetoinnin kehittäminen	- Osallistuvan budjetoinnilla toteutetut hankkeet	Osallistuvan budjetoinnin ideoita on kerätty keväällä 2019, äänestys toteutettavista hankkeista suoritetaan alkusyksystä, ja voittanut ehdotus tai ehdotukset on tarkoitus toteuttaa syksyn 2019 aikana.	50%	HALLINTOASiantuntija	
	Kunta on koko paikallisen toiminnan rakentamisen ja kehittämisen mahdollistaja.	- Helsinki-Turku nopean junayhteyden edistäminen	- Asemapaikkojen osoittaminen Höytiönummelle	ESA-radan yleissuunnittelutyö on käynnissä, ja sen on määrä olla hyväksymisvaiheessa vuoden 2020 aikana. Yleissuunnitelmassa Höytiönummelle suunnitellaan asemavaraus, joka mahdollistaa sekä taajamajunan, että nopeamman IC-junan pysähtymisen. Suunnitelmat esitellään yleisötilaisuuksissa syksyn 2019 aikana.	50%	ELINVOIMAJOHTAJA, KUNNANJOHTAJA
AVOIMUUS JA OSALLISUUS	Avoimuus- ja osallistumiskulttuurin kehittäminen Vihdissä. Edistämällä osallistumista ja avoimuutta mahdollistetaan keskinäisen luottamuksen vahvistuminen.	- Yhteistyöhankkeet vihtilaisten toimijoiden kanssa	- Etelä-Nummellan liikuntamahdollisuuksien parantaminen	Etelä-Nummellan palloiluhallin rakentaminen on käynnistynyt ja halli on valmistumassa syksyn aikana.	100%	TEKNINEN JOHTAJA
		- Kunnan palautejärjestelmän kehittäminen sekä käyttöönotto	- Nummellan lentokentän kehittäminen	Lentokentän yhteyteen on rakentumassa 2-3 uutta hallia. Lentokentän päällystäminen on ohjelmoitu elo - syyskuulle.		
INNOVAATIOT JA KOKEILUT	Kunta tarvitsee kehittyäkseen ja erottuakseen erilaisia innovaatioita. Kunta panostaa strategiakaudella kokeiluihin ja uuteen toimintakulttuuriin, joka kannustaa yrittämään uutta ja ottamaan hallittuja riskejä.	- Kannustepalkkiojärjestelmän luominen innovaatioiden lisäämiseksi	- Järjestelmä on otettu käyttöön	Järjestelmään liittyvät prosessit on suunniteltu. Toteutusvaihtoehtoja on useita, niitä selvitetään nyt tarkemmin.	40%	HALLINTOJOHTAJA
		- Palkittujen innovaatioiden määrä, innovaatioehdotusten määrä	Innovaatiopalkkiojärjestelmä laadittu laajasti henkilöä osallistaen. Kriteerit määritetty. Palkkioehdotusten esittämiseen laadittu pohja, joka välitetty henkilöstölle palkkioehdotusten esittämistä tekemistä varten.	50%	HENKILÖSTÖJOHTAJA	

VIHDISSÄ, VIHDISTÄ, VIHTIIN

	TAVOITE	TEOT	MITTARI	TOTEUMA 30.6.2019	TOT-%	VASTUUTAHO
LIIKKUMISEN UUDET MUODOT	Joukkoliikenteen kehittämiseen etsitään ratkaisuja, joiden avulla liikkuminen Vihdissä, Vihdistä ja Vihtiin helpottuisi. Vihdillä on mahdollisuus olla etujoukoissa kokeilemassa liikennemutoja, jotka innostavat alykkaaseen liikkumiseen. Meillä on myös tavoitteena löytää ympäristön kannalta kestävämpiä ratkaisuja, jotka samalla muodostavat toimivan liikennejärjestelmän.	- Palveluliikenteen kehittäminen - Joukkoliikenteen saavutettavuuden parantaminen	- Palveluliikenteen käyttömäärät - Palvelulupauksen mukaiset reitit on toiminassa - Saavutettavuutta on parannettu pysäkkejä ja liityntäparkkeja rakentamalla sekä uusia paikkoja osoittamalla	Liitännäreitillä Leppävaaran asemalle oli käyttäjiä kesäkuussa 903. Muiden linjojen käyttömäärälaskeut on vasta kehitteillä. Palvelulupauksen mukaiset reitit aloitettiin liikennöinnin 8.8.2019. Suunnitelmat liityntäpysäköinnin viitoituksen parantamiseksi on laadittu. Pysäkkien parantaminen on käynnistymässä.	5 % Palvelulupa- paus 50 % syyskuussa.	TALOUSJOHTAJA TALOUSJOHTAJA, TEKNINEN JOHTAJA, ELINVOIMAJOHTAJA
ULKONA LIKKUMINEN	Kannustamme ihmisiä liikkumaan luonnossa ja edistämme luonnon virkistyskäyttöä. Kunnan alueen liikuntareittien rakentaminen sekä nykyisten reittien kunnossapidon ja saavutettavuuden parantaminen ovat tärkeitä tekoja, joiden avulla tarjoamme parempia ulkona liikkumisen puitteita. Näemme Nuuksion arvon vihtiläisenä eräalueena entistäkin paremmin. Nuuksio vahvistaa kunnan matkailun ja vapaa-ajan liikkumisen vetovoimaisuutta.	- Ulkoilureittien kehittäminen ja niiden tuominen paremmin esiin kuntalaisille sekä matkailijoille (kävely-, ratsastus-, fillarireitit ja ym.).	- Ulkoilureittien kehittäminen ja tunnettavuuden parantaminen	Retkipaikka on markkinoitunut Nuuksion reitistöä visitvihti.fi-sivuston, Facebookin ja Instagramin kautta	15 %	YHDYSKUNTATEKNIKAN PÄÄLLIKKO, BRÄNDIKEHITTÄJÄ
SÄHKÖISET PALVELUT	Kunta panostaa sähköisiin palveluihin sekä digitalisaation hyödyntämiseen. Sähköiset asiointipalvelut ovat ensisijaisia, ja ne tulee olla käytettävissä viikonpäivästä tai kellonajasta riippumatta. Asiakkaille sähköiset palvelumme näkyvät yhden luokun periaatteena.	- Kuntalaispalveluiden sähköisen alustan kehittäminen (sähköisen palvelutarjonnan selkeyttäminen sekä niiden ennakoiva kohdentaminen)	- Sähköinen alusta on otettu käyttöön - Sähköisten palvelujen määrä	Microsoft D365 -alustan soveltuvuutta kunnan tarpeisiin on yksityiskohtaisesti selvitetty. Yleiskäyttöisen sähköisen asiointin käyttömahdollisuuksia kartoitettu. Kustannus-hyötysuhdetta on pohdittava vielä.	15 %	TIETOHALLINTOJOHTAJA
TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOS	Kunnan luottamushenkilöillä ja työntekijöillä on ratkaiseva rooli siinä, miten kuntaorganisaation palvelut asukkailemme näyttävät. Luomme uudenlaista toimintakulttuuria, jonka keskeisimpänä tavoitteena on palvelu vihtiläisiä rakentavalla ja ratkaisukeskeisellä asenteella. Puramme lainsäädännön tason ylittävää sääntelyä kuntakohtaisissa määräyksissä ja käytämme asiantuntemustamme asiakkaan hakeman lopputuloksen mahdollistamiseksi.	- Henkilöstön palveluasenteen suuntaaminen yhä lähemmäksi asiakasta/kuntalaisia	- Järjestetyt esimiesvalmennukset - Työyksiköiden toimenpidesuunnitelmien toteuttaminen - Palautteen kerääminen ja toiminnan kehittäminen	Strategian toteutumista ja palvelukulttuurin kehittämistä tukeva esimiesvalmennus järjestetty kunnan johtoryhmälle (1 pv), palvelukeskusten johtoryhmille (1 pv) sekä esimiehille (4 pv).	75 %	HENKILÖSTÖJOHTAJA, ESIMIEHET
ETÄTYÖ	Mahdollistamme myös työn tekemisen kotikunnasta käsin. Strategiakaudella edistämme nopeiden verkkoyhteyksien laajentamismahdollisuuksia kunnan eri alueille. Nopeat ja kattavat yhteydet mahdollisimman laajasti koko kunnan alueella parantavat asukkaidemme etätyömahdollisuuksia merkittävästi. Lisäksi kokeilemme kunnan toimipisteiden käyttöä etätyöpisteinä.	- Kuntalaisten etätyön mahdollistaminen ja kannustaminen kunnan tiloissa (mm. kirjastot)	- Avoimien etätyötilojen määrä	Pääkirjastossa on 12 verkko- ja sähköyhteyksillä varustettua etätyöpistettä. Campuksen kirjastoon tulee 7 verkko- ja sähköyhteyksillä varustettua etätyöpistettä, joissa 3 erillisissä tiloissa.	50 %	SIVISTYSJOHTAJA, KIRJASTOTOIMENJOHTAJA

VAHVEMPAA ELINVOIMAA

	TAVOITE	TEOT	MITTARI	TOTEUMA 30.6.2019	TOT-%	VASTUUTAHO
YRITYSELÄMÄ	Kunnan elinvoimaisuus tarvitsee väestönkasvun lisäksi myös yritysten ja työpaikkojen kasvua. Vahvistamme tätä työtä ja olemme monipuolinen eri palveluiden tarjoaja sekä yrittäjyyden mahdollistava kunta. Kunnan tarjoamalla käytännön palveluilla helpotamme yritysten sijoittumista. Yritykset saavat kaikki tarvitsemansa palvelut saman katon alta – oli kyseessä sitten suuryritys tai vasta aloittava pienempi yritystoiminta.	- Yritystoiminnan sähköisten palveluiden kehittäminen	- Asiakasjärjestelmän käyttöönotto Yritys Vihti -sivusto sähköiseksi palveluksi	Asiakasjärjestelmä on asennettu, tietosisältöä vielä muokataan/täydennetään. YritysVihti -sivusto on avattu ja palvelutarjoama laajasti esillä.	80 %	YRITYSKEHITTÄJÄ
MAANKÄYTTÖ	Strategiakaudella nostamme maankäytön asiat kunnan kehittämisen tärkeimmäksi välineeksi. Näin parannamme niin yritysten toiminnan kuin monipuolisen asuntotarjonnankin perusedellytyksiä. Tavoitteena on, että pystymme vastaamaan välittömästi mihin tahansa yritystoimintaa tai asumista koskevaan maankäyttöliiseen tarpeeseen.	- Tavoitteena on tuoda vuoden 2019 aikana hyväksyttäväksi strateginen koko kunnan yleiskaava, jossa linjataan kunnan maankäytön kehittämisen tavoitteita hyväksytyin kuntastrategian pohjalta.	- Strateginen yleiskaava on valmisteltu ja strategian mukainen maankäyttö on linjattu.	Strategisen yleiskaavan ehdotus on kaavoitus- ja teknisen lautakunnan käsittelyssä syyskuussa, minkä jälkeen tämä viedään valtuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta. Yleiskaavan odotetaan saavan lainvoiman alkuvuodesta 2020.	90 %	ELINVOIMAJOHTAJA
MARKKINOINTI	Vihdin tunnettuus yritysten hyvänä sijoittumispaikkana vaatii aiempaa vahvempaa esilläoloa, jatkuvaa näkymistä ulospäin. Vihdin entistäkin elinvoimaisempi yritysalamme edellyttää mielikuvien aktiivista rakentamista ja viestintävireen ylläpitämistä. Toteutamme seuraavan neljän vuoden aikana brändistrategiassamme määritellyjä tekoja, jotka nostavat Vihdin mukaan keskusteluihin vartenotettavana vaihtoehtona. Kunnan markkinointia lisätään systemaattisesti, ja vuositasolla tehdään yksi isompi, valtakunnallista näkyvyyttä	- Markkinoinnin ottaminen osaksi päivittäistä toimintaa (markkinoinnin sisällyttäminen hankkeiden suunnitteluun, asiakaslähtöinen kehitys) sekä imagon kehitys oston esteiden poistamisella. - Brändilähettiläsohjelman vaiheittainen jalkautus ja sidosryhmien aktivointi eri keinoin (työntekijät, kuntalaiset, poliitikot, matkailijat) Tuomme esille positiivisia asioita kunnan toiminnasta esimerkiksi sosiaalisen median kanavissa.	- Vihdin mielikuvatutkimus. Vertailupohjana Norstatin 2017 tutkimus alueella Helsinki/Espoo/Vantaa. Kunnan sisäiset mittarit (kuntalaiskysely ja/tai muuttajatutkimus) Positiivisten omien nostojen määrä sosiaalisessa mediassa	- Mielikuvatutkimus tehty vertailulla 2017-2019. Tulokset positiivisia. - Nostoja valtakunnan mediassa tammi-kesäkuu aikana useita. Laajimman levityksen saivat aiheina Eelinpolku ja Menestyjien puisto. - positiivisten omien nostojen määrä sosiaalisessa mediassa huomattava organisaation ja maksetun levityksen kautta	70 %	BRÄNDIKEHITTÄJÄ
ILMASTOSTRATEGIA	Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi sitoudumme Kuuma-kuntien päivitetyn ilmastostrategian toimenpiteisiin ja kannamme oman osuutemme siinä asetetuista vähennystavoitteista.	- Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma	- Toimintasuunnitelma on laadittu ja otettu käyttöön koko kunnassa Toimintasuunnitelman mukaisen tekojen lkm	Valmisteltu liittymistä KETS-sopimukseen. Selvitetty aurinkoenergian käyttöönottomalleja kunnan kiinteistöissä. Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman laatiminen on aloitettu. Työ valmistuu	70 %	YMPÄRISTOPÄÄLLIKKO, TILAPÄÄLLIKKO
HENKILÖSTÖN PALVELUASENNE	Liikumme kohti uutta toimintakulttuuria satsaamalla henkilöstömme osaamiseen ja innovatiiviseen johtamiseen. Hyvinvoiva henkilöstö on arvomme.	- Henkilöstön palveluasenteen suuntaaminen yhä lähemmäksi asiakasta/kuntalaisia, henkilöstöraportoinnin kehittäminen esimiestyön tueksi	- Järjestetyt esimiesvalmennukset - Työyksiköiden toimenpidesuunnitelmien toteuttaminen - Palautteen kerääminen ja toiminnan kehittäminen	Esimiesvalmennus (4 vp) järjestetty. Työhyvinvoinnin kehittämiseen liittyvien toimenpideohjelmien toteutumisen seuranta käynnistetty.	75 %	HENKILÖSTÖJOHTAJA, ESIMIEHET
TALOUDEN TASAPAINO	Vastuullinen taloudenpito on kunnassa tehtävän mahdollistamisen perusta.	- Kunnan tiedolla johtamisen kehittäminen ja talousseurannan sähköistäminen	- Uusi talousseuranta on otettu käyttöön ja talouden avainluvut seurattavissa reaaliaikaisesti.	Talousseuranta julkaistu. Muita tiedolla johtamisen tietoja kerätty tietovarastoon.	100 %	TALOUSJOHTAJA, TIETOHALLINTOJOHTAJA

Sosiaali- ja terveystalouden tulosalue

Sote-palvelujen ostot	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	0	0	0 %	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0 %	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0 %	0	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-83 978 817	-42 033 763	50 %	-87 560 913	-42 207 353	-83 068 249
Henkilöstökulut	-1 012 285	-512 357	51 %	-1 012 285	-310 613	-939 711
Palkat ja palkkiot	0	0	0 %	0	0	0
Henkilösivukulut	-1 012 285	-512 357	51 %	-1 012 285	-310 613	-939 711
Palvelujen ostot	-82 966 532	-41 518 628	50 %	-86 548 628	-41 893 840	-82 125 638
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0 %	0	0	0
Avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	0	-2 778	0 %	0	-2 900	-2 900
<i>sisäiset menot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakate	-83 978 817	-42 033 763	50 %	-87 560 913	-42 207 353	-83 068 249

Perusturvakuntayhtymä Karviainen (+Eteva)	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	0	0	0 %	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0 %	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0 %	0	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-48 804 036	-24 414 030	50 %	-51 905 900	-22 681 231	-48 894 260
Henkilöstökulut	-522 436	-265 480	51 %	-522 436	-161 245	-483 737
Palkat ja palkkiot	0	0	0 %	0	0	0
Henkilösivukulut	-522 436	-265 480	51 %	-522 436	-161 245	-483 737
Palvelujen ostot	-48 281 600	-24 148 550	50 %	-51 383 464	-22 519 986	-48 410 523
tavarat	0	0	0 %	0	0	0
Avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0 %	0	0	0
<i>sisäiset menot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakate	-48 804 036	-24 414 030	50 %	-51 905 900	-22 681 231	-48 894 260

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen suurimmat palvelujen kehittämishaasteet kohdistuvat väestön ikääntymiseen, mikä haastaa sekä ikäihmisten palvelujen järjestämisen ja palvelurakenteen kehittämisen että useiden aikuisten avopalvelujen kuten lääkärin ja hoitajan vastaanotto toiminnan, vammaispalvelujen ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisen.

Kesäkuun toteutumatioidon ja toiminnan tarkastelun perusteella suurimmat riskikohteet vuonna 2019 ovat perheiden palvelulinjan palvelujen tarpeen kasvu ja sitä kautta menojen kasvu erityisesti lastensuojelussa, kehitysvammahuollon palvelutarpeen ja menojen kasvu sekä ikäihmisten asumispalvelujen tarpeen ja kustannusten kasvu. Nykyisen kehityksen valossa Perusturvakuntayhtymä Karviainen arvioi menojensa ylittävän Vihdin osalta noin 2,4 miljoonalla eurolla vuodelle 2019 laaditun talousarvion. Kustannuskehitys on kunnan talouden näkökulmasta kestävä ja edellyttää kustannustehokkaita toimenpiteitä niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Erikoissairaanhoidon palvelujen talousarvion kustannusten kesäkuun ylitysennuste on noin 350 000 euroa, kokonaisuutena noin 35 miljoonaa euroa.

LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA

Lasten ja nuorten lautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	3 059 128	2 700 491	88 %	3 714 482	1 950 468	3 474 622
Myyntituotot	829 200	463 438	56 %	950 342	520 501	1 039 624
Maksutuotot	1 772 128	1 013 173	0 %	1 935 866	1 005 854	1 873 327
Tuet ja avustukset	441 200	1 229 620	279 %	811 674	395 515	514 791
Muut toimintatuotot	16 600	-5 740	-35 %	16 600	28 598	46 880
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>270</i>
Toimintakulut	-59 827 103	-30 907 758	52 %	-60 641 521	-21 638 381	-58 915 404
Henkilöstökulut	-33 525 045	-17 733 487	53 %	-34 190 776	-16 543 316	-32 394 503
Palkat ja palkkiot	-27 482 315	-14 431 191	53 %	-28 031 397	-13 514 144	-26 337 684
Henkilösivukulut	-6 042 730	-3 302 296	55 %	-6 159 379	-3 029 172	-6 056 819
Palvelujen ostot	-10 242 380	-5 087 825	50 %	-10 273 292	-1 770 253	-9 858 488
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 011 380	-525 399	52 %	-1 016 380	-573 567	-895 170
Avustukset	-3 387 500	-1 659 719	49 %	-3 268 246	-1 696 823	-3 281 225
Muut toimintakulut	-11 660 798	-5 901 328	51 %	-11 892 827	-1 054 422	-12 486 018
<i>sisäiset menot</i>	<i>-18 164 696</i>	<i>-9 058 935</i>	<i>50 %</i>	<i>-18 164 696</i>	<i>-966 171</i>	<i>-18 622 525</i>
Toimintakate	-56 767 975	-28 207 267	50 %	-56 927 039	-19 687 913	-55 440 782

Sivistyspalvelut tuottaa sujuvia, tehokkaita sekä oikea-aikaisia peruspalveluja Vihdin kunnan asukkaille kuten Vihdin kunnan strategiassa todetaan: Haluamme auttaa vihtiläisiä elämään hyvää ja aktiivista elämää. Lasten ja nuorten lautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, opetuksesta ja nuoriso- ja opiskeluhoitopalveluista.

Lasten ja nuorten lautakunnan tavoite on kehittää varhaiskasvatus-, opetus-, nuoriso- ja opiskeluhoitopalveluja niin, että ne vastaavat palvelutarvetta ja turvaavat kasvatuksen ja opetuksen laadun sekä vastaavat nuorten suunnitelmallisesta vapaa-ajan toiminnasta ja nuorten sijoittumisesta perusopetuksen jälkeen joko opintoihin tai työelämään. Opiskeluhoitotyöllä on tärkeä merkitys lapsen ja nuoren arjessa.

Lasten ja nuorten lautakunnan alaisen toiminnan keskeisiä tavoitteita ja toimia vuonna 2019 ovat (1) varhaiskasvatuksen varahenkilöstön vakinaistamista ja henkilöstön hyvinvointikoulutuksen järjestäminen, (2) kehittämissuunnitelman mukaista etenemistä opetuksessa, (3) nuorisopalvelun toimintojen suuntaamista jalkautuvaan ja verkostoituvaan toimintaan ja (4) opiskeluhoillon varautuminen erilaisiin tilanteisiin.

Opetuksen tulosalue

Opetuksen tulosalue	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	1 217 500	1 309 256	108 %	1 420 904	784 749	1 392 206
Myyntituotot	726 200	281 526	39 %	635 935	413 893	815 334
Maksutuotot	135 700	70 480	0 %	144 385	66 860	150 870
Tuet ja avustukset	340 600	962 990	283 %	625 584	276 201	381 688
Muut toimintatuotot	15 000	-5 740	-38 %	15 000	27 795	44 314
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-35 798 788	-18 451 637	52 %	-36 238 974	-12 337 092	-35 693 969
Henkilöstökulut	-19 744 307	-10 220 840	52 %	-19 879 902	-9 561 810	-18 808 667
Palkat ja palkkiot	-16 354 148	-8 442 560	52 %	-16 454 148	-7 917 128	-15 570 552
Henkilösivukulut	-3 390 159	-1 778 280	52 %	-3 425 754	-1 644 682	-3 238 115
Palvelujen ostot	-6 803 720	-3 422 067	50 %	-6 883 918	-1 465 260	-6 813 680
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-777 030	-453 067	58 %	-782 030	-509 152	-708 267
Avustukset	-22 500	-11 250	50 %	-22 500	-11 250	-22 500
Muut toimintakulut	-8 451 231	-4 344 413	51 %	-8 670 624	-789 620	-9 340 855
<i>sisäiset menot</i>	<i>-12 280 149</i>	<i>-6 169 229</i>	<i>50 %</i>	<i>-12 280 149</i>	<i>-728 955</i>	<i>-13 114 106</i>
Toimintakate	-34 581 288	-17 142 381	50 %	-34 818 070	-11 552 343	-34 301 763

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Opetuksen tulosalueen toimintatuotot ylittävät budjetoidut tuotot. Tämä johtuu ennakoitua suuremmista tuista ja avustuksista. Erilaisista opetushallituksen ja aluehallintoviraston hankkeista on saatu avustuksia 30.6.2019 mennessä yhteensä 648 039 euroa, jotka tulee käyttää lukuvuoden 2019-2020 aikana. Sen sijaan myyntituotot eli pääasiassa kotikuntakorvauksina saatavat tuotot, jotka saadaan Vihtiin sijoitusta muiden kuntien oppilaista, eivät tule toteutumaan budjetoidusti.

Opetuksen tulosalueen toimintakulut tulevat ylittämään budjetoidut kulut. Tämä johtuu mm. palveluiden ostojen yllättävistä ja budjetoimattomista kuluista liittyen Vihdin yhteiskoulun ja Pappilanpellon koulun muuttoon uuteen rakennukseen kesän 2019 aikana.

Opetuksen tulosalueen toimintakate tulee ylittymään ennalta budjetoimattomien kulujen verran (n. 50 000 euroa).

Valtuusto myönsi 3.6.2019 kokouksessaan lisätalousarviossa 102 250 euroa käytettäväksi yhden klinikkaopettajan ja seitsemän koulunkäynnin ohjaajan palkkaamiseen seuraavalle lukuvuodelle. Syynä on Kuoppa-Nummelan ja Pappilanpellon koulujen akuutit ja ennalta-arvaamattomat tarpeet, jotka ovat nousseet esille tuntikehyksen jakamisen jälkeen. Klinikkaopettaja ja neljä koulunkäynnin ohjaajaa tulevat sijoittumaan Kuoppa-Nummelan kouluun, kaksi ohjaajaa Nummelan kouluun ja yksi ohjaaja Pappilanpellon kouluun.

Vihdin kunnan perus- ja lukio-opetusta varten on keväällä 2019 valmisteltu opetuksen kehittämissuunnitelmaa yhteistyössä hallinnon henkilöstön, opetuksen henkilöstön ja rehtorien kanssa. Opetuksen palvelutarve vuosille 2020 – 2022 perustuu laadittuun kehittämissuunnitelmaan. Kehittämissuunnitelmaa tullaan syventämään ja täsmentämään vuoden 2019 aikana.

Varhaiskasvatuksen tulosalue

Varhaiskasvatuksen tulosalue	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	1 751 028	1 263 139	72 %	2 169 994	1 073 742	1 980 428
Myyntituotot	103 000	181 677	176 %	314 407	106 471	223 409
Maksutuotot	1 630 428	939 499	0 %	1 785 481	930 469	1 713 932
Tuet ja avustukset	17 600	141 963	807 %	70 106	36 049	40 842
Muut toimintatuotot	0	0	0 %	0	753	2 245
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-22 527 460	-11 664 810	52 %	-22 900 205	-8 744 536	-21 836 617
Henkilöstökulut	-12 622 629	-6 868 511	54 %	-13 151 278	-6 490 386	-12 465 094
Palkat ja palkkiot	-10 435 935	-5 658 344	54 %	-10 885 017	-5 319 305	-10 223 920
Henkilösivukulut	-2 186 694	-1 210 167	55 %	-2 266 261	-1 171 081	-2 241 174
Palvelujen ostot	-3 302 440	-1 621 598	49 %	-3 253 154	-282 988	-2 934 126
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-210 300	-67 355	32 %	-210 300	-57 287	-169 913
Avustukset	-3 325 000	-1 611 469	48 %	-3 205 746	-1 661 173	-3 232 725
Muut toimintakulut	-3 067 091	-1 495 877	49 %	-3 079 727	-252 702	-3 034 759
<i>sisäiset menot</i>	<i>-5 725 551</i>	<i>-2 813 762</i>	<i>49 %</i>	<i>-5 725 551</i>	<i>-227 502</i>	<i>-5 380 223</i>
Toimintakate	-20 776 432	-10 401 671	50 %	-20 730 211	-7 670 794	-19 856 189

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Asetus lasten päivähoidosta tuli voimaan 22.10.2015. Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön ammatillinen kelpoisuus, enintään kahdeksaa kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden. Vihdin kunnanvaltuusto teki päätöksen 21.3.2016, että Vihdin varhaiskasvatuksessa täytyy olla yksi aikuinen seitsemää yli kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden ja palvelut on järjestetty kunnanvaltuuston päätöstä noudattaen.

Varhaiskasvatuslain 11 §:ssä määritellään, että jokaisella lapsella on oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Vastaavat muutokset koskevat myös lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain yksityisen hoidon tukea koskevaan sääntelyyn sekä palvelusetelillä toimiviin yksityisiin päiväkoteihin.

Kotihoidontuen ja osittaisen hoitorahan hakijoiden määrät ovat alkuvuonna pysyneet suunnilleen samana kuin vastaavana aikana vuonna 2017. Yksityisen hoidon tuen piirissä on noin 25 lasta ja palvelusetelin avulla hoidetaan kuukausittain noin 225 lasta.

Kuntaan on sijoitettuna aikaisempaa enemmän toisista kunnista varhaiskasvatusikäisiä lapsia, joka näkyy myyntituottojen nousuna. Lisäksi tässä vaiheessa erilaisista opetushallituksen ja aluehallintoviraston hankkeista on saatu avustuksia 30.6.2019 mennessä enemmän kuin talousarvion yhteydessä oli suunnitelmassa.

Henkilöstömenoja on nostanut yhdeksän määräaikaisen työntekijän palkkaaminen väliaikaisiin lapsiryhmiin, joita perustettiin kevään ajaksi Kuoppaanummen, Pajuniityn ja Hiidenrannan päiväkoteihin. Lisäksi lisäkasvattaja on jouduttu lisäämään kolmeen haastavaan lapsiryhmään. Sijaiskulut varhaiskasvatuksessa ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna, jotka nostavat myös varhaiskasvatuksen henkilöstökuluja.

Toukokuun lopussa 2019 varhaiskasvatuksen piirissä oli noin 73 % alle kouluikäisistä lapsista. Vihdin varhaiskasvatuksen vuoroahoito on keskitetty Pajuniityn päiväkotiiin, vuoroahoidon tarvitsijoiden määrä näyttää tasaantuneen noin sadan tarvitsijan tasolle kuukausittain.

Varhaiskasvatuksessa pedagogiset kärkitavoitteet: Leikin pedagoginen merkitys lapsen kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle sekä kasvattajan toiminnalle ja toimintakulttuurin muutokselle sekä lasten sosioemotionaalisen kehityksen ja tunteitaiteiden tukeminen ovat näkyneet yksiköiden toiminnassa. Lisäksi päiväkoideissa toimintakulttuuriin on lisätty pienryhmätoimintaa ja oppimisympäristöjen tavoitteellista rakentamista.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tulosalue

Lasten ja nuorten hyvinvointi	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	90 600	128 097	141 %	123 584	91 977	101 990
Myyntituotot	0	235	0 %	0	137	882
Maksutuotot	6 000	3 194	0 %	6 000	8 526	8 526
Tuet ja avustukset	83 000	124 668	150 %	115 984	83 264	92 261
Muut toimintatuotot	1 600	0	0 %	1 600	50	321
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-1 475 310	-780 721	53 %	-1 476 787	-546 880	-1 364 973
Henkilöstökulut	-1 136 464	-634 898	56 %	-1 137 941	-482 470	-1 103 497
Palkat ja palkkiot	-671 557	-321 174	48 %	-671 557	-269 292	-526 912
Henkilösivukulut	-464 907	-313 724	67 %	-466 384	-213 178	-576 585
Palvelujen ostot	-132 320	-42 807	32 %	-132 320	-20 783	-108 081
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 050	-4 978	21 %	-24 050	-7 128	-16 990
Avustukset	-40 000	-37 000	93 %	-40 000	-24 400	-26 000
Muut toimintakulut	-142 476	-61 038	43 %	-142 476	-12 099	-110 405
<i>sisäiset menot</i>	<i>-158 096</i>	<i>-75 151</i>	<i>48 %</i>	<i>-158 096</i>	<i>-9 713</i>	<i>-127 148</i>
Toimintakate	-1 384 710	-652 624	47 %	-1 353 203	-454 903	-1 262 983

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Nuorisopalvelut

Kevätkausi 2019 on toteutunut nuorisopalveluissa toiminnan ja talouden osalta suunnitellusti. Toimintatuotot ovat tällä hetkellä koholla, mutta tämä johtuu Aluehallintoviraston avustus- ja maksatuskausien poikkeamisesta kalenterivuodesta ja tasoittuu loppuvuonna tehtävien siirtojen myötä.

Vihtiläisten nuorten tarpeisiin vastattiin moninaisin keinoin ja menetelmin. Nuorisotilat Nummelassa ja Vihdin kirkonkylällä olivat viikoittain auki yhteensä 33,5 h tarjoten nuorille mielekästä tekemistä, turvallisen toimintaympäristön sekä luotettavia aikuiskontakteja. Kaikilla yläkouluilla päivystettiin viikoittain. Kohdennettua pienryhmätoimintaa pilotoitiin Kuoppanummen koululla. Pop Up –toiminnan avulla tavoitettiin nuoria myös haja-asutusalueilla sekä pienemmissä taajamissa (Ojakalassa, Vanjärvellä ja Otalamella). Etsivä nuorisotyö kohtasi nuoria ja tuki heitä palveluihin (opiskelu, työ, muut palvelut) sijoittumisessa. Kesäkuussa kohdattiin lapsia ja nuoria päiväleireillä sekä Pop Up –toiminnassa.

Henkilöstökulujen kasvuun painetta loi Nummelan nuorisokeskus Klubin lauantai-aukiolot. Klubia pidettiin auki joka lauantai, koska Nummelan alueella havaittiin selkeä vaje alle 18-vuotiaiden viikonlopun vapaa-ajanviettomahdollisuuksien suhteen. Tämä saatiin kuitenkin kompensoitua pitkittämällä vakanssien täyttöä kesällä, jolloin toiminta ei siitä kärsinyt.

Opiskeluhoolto

Vihdin kunta vastaa opiskeluhoollon kuraattoripalveluiden järjestämisestä. Olennaista yksilökohtaisessa kuraattorityössä on oppilaan koulunkäyntiin, kasvuun, kehitykseen ja ihmissuhteisiin liittyvien pulmien varhainen tunnistaminen, tuen tarjoaminen sekä tarvittaviin palveluihin ohjaaminen. Kuraattori toimii yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja koulun henkilöstön kanssa sekä verkostoissa muiden lasten ja nuorten palveluja tarjoavien kanssa. Opiskeluhoollon henkilöstö koostuu nykyisin kuudesta kuraattorista.

Opiskeluhoollon tehtävä on hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä, koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Opiskelijalla on lakisääteinen oikeus myös yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Opiskeluhoolto työskentelee yhteistyössä perusturvakuntayhtymä Karviaisen sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Opiskeluhoolto pystyy universaalina palveluna tukemaan ja edistämään yhdenvertaisuutta ja tasoittaa perhetaustasta juontuvia hyvinvointieroja. Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto tarjoaa tukea riittävän varhain sitä tarvitseville. Opiskeluhoolto tulee jatkossa kehittää huomioimaan eri oppilasryhmien erilaiset tarpeet. Lisäksi erityisen tuen tarpeessa oleville kehitetään toimintamalleja ja menetelmiä, jotka riittävästi vastaavat heidän tarpeisiinsa.

KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	282 823	191 739	68 %	291 439	200 781	341 810
Myyntituotot	91 000	76 820	84 %	91 000	80 080	164 706
Maksutuotot	99 500	40 356	41 %	99 500	34 882	105 513
Tuet ja avustukset	61 823	58 199	94 %	70 271	70 377	38 634
Muut toimintatuotot	30 500	16 365	54 %	30 668	15 442	32 957
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>27 000</i>	<i>23 845</i>	<i>88 %</i>	<i>27 000</i>	<i>16 900</i>	<i>43 708</i>
Toimintakulut	-3 925 586	-1 965 034	50 %	-3 930 456	-1 015 861	-3 659 139
Henkilöstökulut	-1 318 028	-683 057	52 %	-1 318 898	-581 302	-1 200 051
Palkat ja palkkiot	-1 042 261	-533 574	51 %	-1 040 861	-461 844	-934 775
Henkilösivukulut	-275 767	-149 483	54 %	-278 037	-119 458	-265 276
Palvelujen ostot	-598 430	-282 085	47 %	-598 430	-152 259	-549 589
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-269 100	-144 046	54 %	-273 100	-153 654	-265 125
Avustukset	-207 000	-90 780	44 %	-207 000	-5 000	-176 275
Muut toimintakulut	-1 533 028	-765 066	50 %	-1 533 028	-123 646	-1 468 099
<i>sisäiset menot</i>	<i>-1 636 813</i>	<i>-824 847</i>	<i>50 %</i>	<i>0</i>	<i>-93 591</i>	<i>-1 582 464</i>
Toimintakate	-3 642 763	-1 773 295	49 %	-3 639 017	-815 080	-3 317 329

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta jakautuu kahteen eri keskuksen kuuluviin liikuntapalveluiden tulosalueeseen ja kulttuuripalveluiden tulosalueeseen, joka vastaa kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluista. Sivistyspalvelukeskus tuottaa sujuvia, hyvää ja aktiivista elämää tukevia palveluita. Hiidenopisto ja Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto kuuluvat kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan alaisuuteen. Elokuussa 2018 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen myötä liikuntapalvelut kuuluvat elinvoimapalveluihin, joiden tehtävänä on edistää kunnan elinvoimaa ja aktiivisuutta laaja-alaisesti.

Kulttuuripalvelut: kirjasto, museo ja kulttuuri

Kulttuuripalveluiden tulosalue	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	82 823	77 776	94 %	91 271	90 632	81 444
Myyntituotot	15 500	5 654	36 %	15 500	7 553	15 048
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	36 823	55 925	152 %	45 271	67 637	33 669
Muut toimintatuotot	30 500	16 197	53 %	30 500	15 442	32 727
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>27 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-2 834 387	-1 483 816	52 %	-2 854 188	-780 755	-2 663 897
Henkilöstökulut	-863 453	-449 277	52 %	-876 054	-391 844	-812 003
Palkat ja palkkiot	-663 549	-339 574	51 %	-674 329	-303 534	-610 879
Henkilösivukulut	-199 904	-109 703	55 %	-201 725	-88 310	-201 124
Palvelujen ostot	-481 430	-227 635	47 %	-484 630	-137 529	-444 088
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-236 000	-137 809	58 %	-240 000	-133 471	-237 331
Avustukset	-95 000	-90 780	96 %	-95 000	-5 000	-94 275
Muut toimintakulut	-1 158 504	-578 315	50 %	-1 158 504	-112 911	-1 076 200
<i>sisäiset menot</i>	<i>-1 216 289</i>	<i>-616 007</i>	<i>51 %</i>	<i>0</i>	<i>-93 063</i>	<i>-1 141 755</i>
Toimintakate	-2 751 564	-1 406 040	51 %	-2 762 917	-690 123	-2 582 453

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Kirjasto

Kirjaston toimintatuotot ylittävät talousarvioon budjetoidut toimintatuotot. Tämä johtuu ennakoitua suuremmista tuista ja avustuksista. Osa tukiin ja avustuksiin kirjatusta rahoista on siirtoja vuonna 2018 alkanneiden ja vuonna 2019 jatkuvien hankkeiden avustuksista, uutena on saatu kahteen hankkeeseen yhteensä 8.000 euroa. Myyntituottojen osalta tilavuokria on kertynyt budjetoitua enemmän mutta toisaalta muita myyntituottoja eli tuloja myydyistä ja korvatuista kirjoista ennakoitua vähemmän.

Kirjastolla on vaikeuksia pysyä talousarviossa määritellyissä toimintakuluissa. Tämä johtuu palveluiden ostojen yllättävistä ja budjetoimattomista kuluista Kirkonkylän kirjaston muuttoon liittyen. Suurin osa näistä kuluista tulee maksettavaksi syksyn 2019 aikana, joten niiden vaikutus ei vielä näy kovin paljon tämän osavuositarkastuksen luvuissa. Jotta toimintakulut eivät ylittäisi budjettia, loppuvuoden aikana tehdään muussa toiminnassa vain aivan välttämättömiä hankintoja. Uuden e-kirjojen lainausalustan käyttöönoton viivästymisen vuoksi säästyy lisäksi noin 2.000 euroa, joka auttaa kattamaan Kirkonkylän kirjaston muuton kustannuksia.

Lukki-kirjastojen sisäisten seutuvarausten aineistokuljetussopimus kilpailutettiin vuoden 2018 lopulla ja uusi sopimus astui voimaan vuonna 2019. Seutukuljetus kulkee kirjastojen välillä nyt 5 kertaa viikossa aiemman kahden kerran sijaan. Kuljetuskustannukset ovat nousseet sen mukaan mitä vuonna 2018 ennakoitiin. Aineiston, erityisesti varatuimpien uutuuksien, kierto on uudistuksen myötä tehostunut ja kirjaston käyttäjät saavat varaamansa aineiston käyttöönsä aiempaa nopeammin.

Yhtenä vuoden 2019 talousarvion tavoitteena on kuntalaisten etätyön mahdollistaminen ja kannustaminen kunnan tiloissa (mm. kirjastot.) Mittarina tässä on avoimien etätyötilojen määrä. Pääkirjaston langattomia verkkoyhteyksiä saatiin parannettua jo vuoden 2018 lopulla. Tämä mahdollistaa etätyötä tekeville aiempaa paremmat työskentelyolosuhteet. Haasteena pääkirjastolla on, että työtiloja, joissa voisi työskennellä kokonaan omassa rauhassa, ei ole. Kirkonkylän kirjaston muuttaessa Campukselle syksyllä 2019 myös alueen etätyömahdollisuudet paranevat. Uusissa tiloissa etätyöskentelyyn soveltuvat erityisesti hiljainen työskentelytila, jossa on paikkoja enimmillään 11 hengelle (sähköllisiä pöytäpaikkoja, varattavissa olevia asiakastietokoneita sekä nojatuoleja), sekä kolme erillistä työskentelytilaa, jotka ovat kukin tarkoitettuja yhdelle henkilölle.

Museo

Vuosi 2019 alkoi museopalveluissa ihan uudenlaisen toimintakonseptin toteuttamisella. Museopalvelut levittäytyivät kunnan väkirikkaimpaan kasvukeskukseen. PopUp –museo avattiin Pisteelle, Funkis-Auraan 11.3.2019. Katutason suuri-ikkunainen aitiopaikka keskellä Nummelaa teki museosta näkyvän, kynnyksettömänä vaivatta saavutettavan myös liikuntaesteisille tai lastenvaunuille sekä rennon tapaamispaikan, jonne voi poiketa museoasioimaan, ohi kulkiessa museokauppaan ostoksille tai vaikka vaan tapaamaan tuttuja.

Erityisesti kouluille ja päiväkodeille suunnatussa Junalla Nummelaan –näyttelyssä kävijät näkivät ja kokiivat itse Nummelan kehityksen purkamalla vanhaa ja rakentamalla uutta. Nummela syntyi radan varteen ja kenties tulevaisuudessa matkustetaan taas Nummelaan Tunnin junalla?

PopUp –museo oli menestys. Vajaassa kahdessa kuukaudessa kävijöitä oli 5.335. Junalla Nummelaan -näyttelyyn tutustui 29 teemaopastettua koululais- tai päiväkotiryhmää. Museo järjesti tänä aikana myös

7 yleisötapahtumaa muisteluilloista koko perheen vapputempuun. Parissa kuukaudessa museon kokoelmiin lahjoitettiin 11 esinettä ja 256 valokuvaa. Museokaupan tuotto kasvoi nelinkertaisesti ja museo solmi useita merkittäviä uusia asiakaskontakteja. PopUp –museo oli avoinna viikon jokaisena päivänä ja arki-iltaisin kello 20:een saakka. Aukiolotunteja kertyi normaalin 40 viikkotunnin sijaan 52 tuntia viikossa. Avoinna pidossa autoivat kaksi museon velvoitetyöllistettyä. Museon perusnäyttelyiden sunnuntaikiinnipitämisestä säästyneitä palkkarafoja käytettiin lisäresurssin palkkaamiseen. PopUp –museotoiminta päättyi Funkis-Aurassa 30.5.2019.

PopUp –museon aikana koostettiin samalla museon kesänäyttelyä Lippa, luukku ja lämmin kesä, joka kertoo jo kadonneista vihtiläisistä kioskeista. Kesänäyttely avattiin museon vaihtuvien näyttelyiden tilaan 12.6.2019.

Museoiden valtiosuusjärjestelmä uudistuu 1.1.2020. Museolaki edellyttää, että museolla on toimintaa ohjaavat säännöt, joissa on myös museokokoelmien säilymistä koskeva lauseke. Museon uudet säännöt vahvistettiin kulttuuri- ja kansalaistoiminnan lautakunnassa 8.5.2019.

Vuoden 2019 ensimmäinen puolikas on ollut museossa monella tavalla kannustava ja auttanut tarkentamaan museon kehityssuuntaa. Sijainnin ja saavutettavuuden merkitys on vahvistunut sekä toiminnan että talouden kannalta. Vihdin museon kehittämissuunnitelmaa vuosille 2020-22 täsmennetään kuluvan vuoden aikana. Kärkitavoitteena on museon tila- ja resurssikysymysten ratkaiseminen.

Kulttuuri

Yleisten kulttuuripalveluiden osalta kevätkausi 2019 on sujunut talouden, toiminnan ja toiminnan kehittämisen osilta suunnitellusti.

Vihdin kunnan organisaatiouudistukseen sisältyi kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtajan viran jakautuminen kirjastotoimenjohtajan virkaan ja kulttuurituottajan tehtävään. Kulttuurituottaja aloitti tehtävässään tammikuussa 2019 ja on ottanut vastuun kunnan kulttuuripalvelujen kehittämisestä. Kulttuuripalveluiden kehittämisen ydin on kunnan toimijoiden aktivoimisessa osaksi palvelujen kehittämistä. Syksyllä 2019 valmistuvaa kulttuuripalvelujen kehittämissuunnitelmaa varten kulttuurituottaja on tehnyt järjestöille ja kulttuurialan toimijoille kyselyn, järjestänyt tapaamisia, kehitysillan kunnan PopUpissa, sekä "learning cafe" -työpajan lautakunnan jäsenille yhdessä kirjasto- ja museotoimen kanssa.

Kulttuuripalvelut on ollut kevään aikana aktiivisesti mukana järjestämässä erilaisia tapahtumia ja palveluita kuntalaisille. Yhdessä Vihdin Museon ja muiden kunnan yksiköiden kanssa toteutettu PopUp –tila Nummelan keskustassa osoittautui onnistuneeksi kokeiluksi ja keräsi n. 6.000 kävijää. PopUp -tilassa järjestettiin maaliskokuun aikana 54 tapahtumaa kunnan yksiköiden ja järjestöjen toimesta. Kulttuurituottaja koordinoi tilan tapahtumia ja oli vastuussa tapahtumien viestinnästä. Muita kulttuuripalveluiden projekteja kevään aikana ovat olleet mm. tarveselvitys Kirkkoniemen koulun kulttuurikäyttöön ottamiseksi, Galleria Pictorin viestinnän kehittäminen, juhlapäivien tapahtumat yhteistyössä seurakunnan kanssa, Hiiden Hurmos, Päivölän kirjallisuuspäivät ja Liikkuva viikko. Lisäksi kulttuuripalvelut on osallistunut aktiivisesti Vihdin kunnan kulttuurihistorian tuotteistamiseen liittyvään kehitystyöhön yhteistyössä matkailuyrittäjien kanssa.

Liikuntapalvelut (elinvoima)

Liikuntapalvelut	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TOT 2018
Toimintatuotot	200 000	113 964	57 %	200 168	110 149	260 366
Myyntituotot	75 500	71 166	94 %	75 500	72 527	149 657
Maksutuotot	99 500	40 356	0 %	99 500	34 882	105 513
Tuet ja avustukset	25 000	2 275	0 %	25 000	2 740	4 965
Muut toimintatuotot	0	168	0 %	168	0	231
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>27 000</i>	<i>23 845</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>16 900</i>	<i>43 708</i>
Toimintakulut	-1 075 461	-477 138	44 %	-1 076 268	-229 638	-983 484
Henkilöstökulut	-442 037	-230 233	52 %	-442 844	-184 702	-377 605
Palkat ja palkkiot	-366 532	-190 587	52 %	-366 532	-153 585	-313 971
Henkilösivukulut	-75 505	-39 646	53 %	-76 312	-31 117	-63 634
Palvelujen ostot	-113 800	-53 917	47 %	-113 800	-14 054	-104 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 100	-6 237	19 %	-33 100	-20 147	-27 724
Avustukset	-112 000	0	0 %	-112 000	0	-82 000
Muut toimintakulut	-374 524	-186 751	50 %	-374 524	-10 735	-391 898
<i>sisäiset menot</i>	<i>-420 324</i>	<i>-208 547</i>	<i>50 %</i>	<i>0</i>	<i>-529</i>	<i>-440 395</i>
Toimintakate	-875 461	-363 174	41 %	-876 100	-119 489	-723 118

Toiminnan toteutuminen

Liikuntapalvelun suunnittelussa ja toiminnan toteutuksessa on näkynyt vahvasti kuntalaisten ja järjestöväen osallisuus, paikallinen omaehtoista liikuntaa tukeva painopiste sekä tasa-arvoinen kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

Liikuntapalvelun kausiohjelma 2019-2020 on julkaistu keväällä brändin mukaisella ulkoasulla ja on jatkossa nimeltään Lähde liikkumaan – Vihdin liikuntapalvelun liikuntatarjontaa. Kausiluonteista ohjaustoimintaa, uinninopetusta, leiritointia ja kuntosalitoimintaa toteutetaan seitsemän liikunnan ammattilaisen voimin. Liikuntasihtööri ja liikuntatoimenjohtaja vastaavat erillistä tapahtuma- ja hanketoiminnasta poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja eri paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten liikunta- ja terveystoimijoiden kanssa.

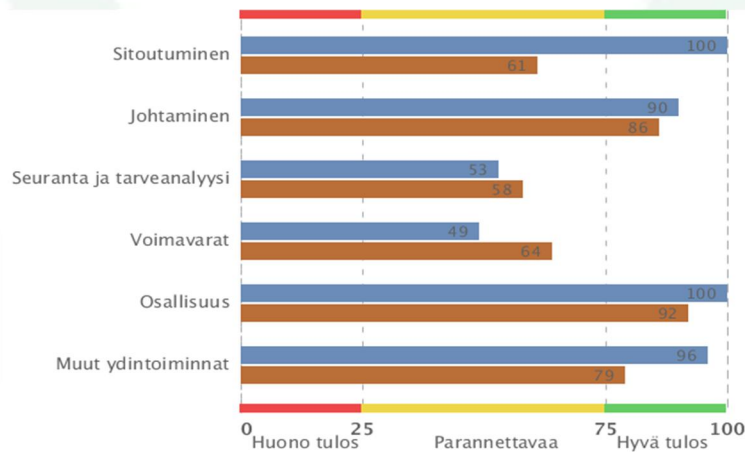
Kuntalaistoiveita liikunnan eri osa-alueilla kerätään Osallisuusraatien ja erilaisin teematapaamisten avulla, osallistamalla säännöllisesti vammais- ja vanhusneuvoston kokouksiin, järjestämällä ajankohtaisten aiheiden ympärille järjestökenttä ja kooten soveltavan liikunnan ammattilaisia ja potilasjärjestöjen edustajia tasa-arvoisen liikuntasuunnittelun varmistamiseksi ja ideoinnin avuksi. Lisäksi kausiohjelmatoiveita liikunnanohjaajat keräävät koko kauden ajan ja ennen uuden kausiohjelman valmistelua avataan erillinen sähköinen kysely ehdotusten kokoamiseksi ja toteutumiseksi seuraavan kauden aikana.

Keväällä valmistunut 100-kuntaa liikuntakyselyn pohjalta 60 % vastaajista toivoo kunnan tarjoavan nykyistä enemmän liikuntaneuvontaa ja ohjattua toimintaa, 30 % toivoo lasten lomatoiminnan laajentamista ja 90 % toivoo tarjonnasta tiedotettavan entistä tehokkaammin. 35 % vastaajista ei tuntenut kunnan ja 55 % järjestöjen tarjoamaa liikuntatoimintaa Vihdissä. Puolet vastaajista toivoivat kevyenliikenteen väylien, uimahallin ja luontoreittien kehittämistä kysyttäessä kolmen tärkeimmän liikuntapaikan kehittämistarvetta. Tyytyväisimpiä vastaajat ovat hiihtolatuksen tasoon.

Liikunnan asema kunnan ja kuntalaisten menestystekijänä on näkynyt vahvana kuluneen toimintavuoden aikana. Liikuntapalvelut yhdessä kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia toteuttavien tahojen kanssa sai

merkittävän laatutunnustuksen yhteisöllisestä toiminnasta Suomen Kuntaliiton Suomen liikkuvien kuntakisassa, jossa Vihti sijoittui kolmen kärkeen yhdessä Oulun ja Kouvolan kanssa. Kunta sai tässä yhteydessä merkittävää koko Suomeen levittäytynyttä julkisuutta, mm. monin lehti- tv- ja radiojutuilla sekä kunnan liikuntapalveluita esittelevällä Yellow Filmsin toteuttamalla mainosvideolla ja suorassa Urheilugaala-lähetyksessä. Onnistuminen liikunnan laadullisessa toteuttamisessa poiki runsaasti erilaisia esiintymisiä liikuntatoimenjohtajalle.

Liikuntapalvelun laatua mitataan kahden vuoden välein valtakunnallisella, THL:n TEA-Viisari-mittaristolla sekä paikallisilla käyttäjäkyselyillä. Vihdin tavoitteena on säilyä maan keskiarvoa laadukkaampana palvelutuottajana.

28.5.2019 päivitetty tulos. Sininen jana Vihti, ruskea jana koko maa. (teaviisari.fi)

Kunnan organisaation uudistuttua ja liikuntatilojen ja -alueiden sekä niiden käyttöön liittyvien toimintojen siirryttyä Infra- ja tukipalveluiden kunnallistekniikan ja tilapalvelun tehtäväksi on ollut tarpeen avata keskeiset liikunnan prosessit sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun laadun varmistamiseksi. Työ ei ole edennyt suunnitellusti. Keskeisiä avattavia prosesseja ovat mm. liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen pitämälle aikavälille valtioavustusten ennakkopäätösten saamiseksi ennen varsinaista avustushakua rakentamisvuodelle, liikuntapaikkojen päivittäminen valtakunnalliseen Lipas-järjestelmään, josta mm. kuntakohittaiset tiedot poimitaan AVI:n ja OKM:n tilastoihin. Rekisteristä kaikki kuntalaiset voivat saada myös ajantasaista tietoa niin oman kunnan, kuin koko Suomen liikuntapaikoista.

Sähköisten palveluiden kehittämistä on jatkettu, jotta henkilöresursseja voidaan entistä enemmän suunnata laadukkaaseen ja monimuotoiseen liikuntatoiminnan toteuttamiseen ja soveltavan liikunnan kasvavaan tarpeeseen tukipalveluiden sijaan. Uimahallilla sijaitsevassa liikuntapalvelun kassapalveluissa on edelleen tarvittu tavoitellun yhden sijasta kaksi henkilötyövuotta. Sähköiset palvelut eivät ole edenneet toivotulla varmuustasolla ja henkilöstövaihdosten myötä on tarvittu enemmän perehtymisaikaa uusiin järjestelmämahdollisuuksiin.

Soveltavan liikunnan suunniteltu olosuhdeselvitys ei ole käynnistynyt suunnitellussa laajuudessa, sillä kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnan esitys ei edennyt kunnanhallituksen käsittelyyn talousarviovaiheessa. Selvitystyötä on omin resurssein kuitenkin käynnistetty kevätkaudella paikallisten eläkeläis- ja soveltavan

liikunnan järjestöjen yhteistyöllä. Selvitystä jatketaan alkuperäistä suunnitelmaa pienimuotoisempaan syyskaudella yhdessä Vaun ja SoveLin kanssa.

Kevätkaudella on valmisteltu valtakunnallisesti merkittävän soveltavan liikuntapaikan, multisport-radan toteutusta yhdessä kunnallistekniikan ja valtakunnallisen frisbeeliiton ja paikallisen frisbee-seuran sekä Vaun kanssa Pajuniittyyn nykyisen frisbeegolfkentän sijaan. Liikuntapaikka toteutuessaan nostaa kunnan asemaa yhdenvertaisen liikunnan tarjoajana ja on laatuaan ensimmäinen koko Suomessa.

Liikuntapalvelun kausiohjelmaan on saatu soveltavan liikunnan liikuntavastaavat yhteystietoineen ja keväällä suunniteltu Riksa-pyörä kokeilu ikäihmisille toteutuu kesällä yhteistyössä Pyöräliiton ja Vihdin vanhainkotisäätiön kanssa. Vakinaistaminen on osa osallistavan budjetoinnin esityksiä.

Varhaisnuorten lomatoiminnassa 100 varhaisnuoren suurleiri oli yhtä suosittu kuin aikaisempina vuosina. Se toteutettiin yhteistyössä liikunta- ja nuorisopalveluiden henkilöstön kanssa hyödyntäessä järjestötoiminnan työntekijöitä. Varhaisnuorten lomatoimintaa tulisi voida resursoida enemmän, sillä näiden lomaaika on usein vanhempien lomaa pidempi ja perheet tarvitsevat luotettavaa päivätoimintaa ja lapset monimuotoista tekemistä kasvunsa tueksi ja harrastuksen löytymiseksi.

5. ja 8. luokkien oppilaille tarjottiin ensi kerran kaudella 2018-2019 Vihdin uimahallin maksuton uintiharrastusta tukeva Vesihisikortti. Kortin käyttöä ennakoivaan kyselyyn vastasi ikäluokasta 583. Näistä 95 % piti uimisesta ja 50 % ilmoitti käyvänsä uimassa Vesihisi-kortilla enemmän kuin aikaisemmin ja näistä 12 % koko perheen kanssa. Näistä vastaajista 37 % osallistuu viikoittain järjestettävään ohjattuun kunnan, seurakunnan tai järjestöjen toimintaan. Vastaajista 18 % ilmoitti, etteivät yhdessä perheensä kanssa harrasta lainkaan liikuntaa. Vesihisikortti selkeästi mahdollisti osalle 5. ja 8. luokkalaiselle uuden perhetäustasta riippumattoman omaehtoisen, säännöllisen kaveriharrastuksen, jota on syytä jatkaa.

AVI:n rahoituksella toteutetut uinnin harraste- ja kerhoryhmät ovat täyttyneet vaivatta, kuten myös iltauimakoulut. Nykyisellään pieni ja käyttökapasiteetin rajoja hipova uimahalli ei mahdollista näiden toimintojen laajentumista toiveista huolimatta. Uimaopetuksen laatu on Vihdissä korkea. 87 % uimakoululaisista (koululaisuinnit ja iltauimakoulut) oppii vaadittavan uimataidon uimakoulun aikana.

Luontoliikunnan toiveet ja tapahtumien osallistujat ovat moninkertaistuneet. Vihdin luonto tutuksi -teeman alle on järjestetty iltaretkiä lyhyistä, helpoista, ei ennakkokokemusta omaavista retkistä aina vaativiin ja pitkiin luonnossa liikkumisen edellytyksiä omaaviin retkiin. Vihti Race ja Vihdin Vitonen-tapahtumien asemaa kunnan tapahtumina on nostettu omin logoin ja ennakkomainosin kunnan tiedotusmäärärahoihin. Vihti Race – Vihti tutuksi pyöräillen, toteutetaan elokuun alussa 24 h tapahtumana. Valmistelussa mukana on 26 eri yhteistyötahoa, yhteensä n. 70 vapaaehtoistyöhön sitoutunutta henkilöä. Vihdin Vitonen-perhetapahtumaan haetaan toteuttamispaiikkaehdotuksia ja yhteistyökumppaneita ja se toteutetaan uusi-
muotoisena ensimmäisen kerran keväällä 2020.

Talouden toteuma osavuositarkastuksessa on 55 % kokonaiskuluista, joka vastaa normaalitasoa ko. ajanjaksona toiminnan luonne huomioiden. Liikuntapalveluissa tulot painottuvat vuoden jälkimmäiselle puoliskolle toiminnan luonteesta johtuen.

KAAVOITUS- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	32 842 938	15 581 132	47 %	32 837 094	5 102 505	32 655 796
Myyntituotot	12 799 124	6 325 146	49 %	12 723 880	2 287 599	12 869 245
Maksutuotot	566 850	50 246	9 %	586 850	33 197	711 170
Tuet ja avustukset	18 100	7 437	41 %	17 500	12 603	20 770
Muut toimintatuotot	19 458 864	9 198 303	47 %	19 508 864	2 769 106	19 054 611
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>21 678 175</i>	<i>11 018 890</i>	<i>46 %</i>	<i>21 678 175</i>	<i>1 244 881</i>	<i>22 377 238</i>
Valmistus omaan käyttöön	250 700	32 097	50 %	211 132	13 524	316 642
Toimintakulut	-23 932 473	-12 649 480	53 %	-24 000 834	-11 540 142	-23 655 280
Henkilöstökulut	-8 503 933	-4 081 493	48 %	-8 402 174	-3 911 953	-7 608 210
Palkat ja palkkiot	-6 771 130	-3 284 454	49 %	-6 698 648	-3 119 135	-5 991 311
Henkilösivukulut	-1 732 803	-797 039	46 %	-1 703 526	-792 818	-1 616 899
Palvelujen ostot	-6 176 766	-3 306 608	54 %	-6 176 771	-3 172 297	-6 481 522
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 302 385	-3 568 915	57 %	-6 337 413	-3 528 321	-6 557 195
Avustukset	-147 700	-120 005	81 %	-147 000	-121 767	-129 475
Muut toimintakulut	-2 801 689	-1 572 459	56 %	-2 937 476	-805 804	-2 878 878
<i>sisäiset menot</i>	<i>-1 512 883</i>	<i>-899 196</i>	<i>59 %</i>	<i>-1 512 883</i>	<i>-200 488</i>	<i>-1 747 048</i>
Toimintakate	9 161 165	2 963 749		9 047 392	-6 424 113	9 317 158

Koko kaavoitus ja tekninen koko lautakunnan tuotot ja kustannukset pitävät sisällään myös lautakunnan alaiset elinvoimapaalvelut.

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	30 436 438	15 170 186	50 %	30 415 594	4 703 993	31 177 055
Myyntituotot	12 774 124	6 315 672	49 %	12 703 880	2 275 603	12 850 153
Maksutuotot	350	160	46 %	350	0	480
Tuet ja avustukset	18 100	7 437	41 %	17 500	12 005	20 172
Muut toimintatuotot	17 643 864	8 846 917	50 %	17 693 864	2 416 385	18 306 250
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>21 678 175</i>	<i>11 018 890</i>	<i>46 %</i>	<i>21 678 175</i>	<i>1 244 881</i>	<i>22 375 728</i>
Valmistus omaan käyttöön	250 700	32 097	50 %	211 132	13 524	316 642
Toimintakulut	-22 321 922	-11 857 212	53 %	-22 288 879	-10 910 976	-22 232 781
Henkilöstökulut	-7 384 336	-3 585 552	49 %	-7 299 773	-3 415 708	-6 635 378
Palkat ja palkkiot	-5 842 775	-2 877 047	49 %	-5 786 215	-2 706 234	-5 185 994
Henkilösivukulut	-1 541 561	-708 505	46 %	-1 513 558	-709 474	-1 449 384
Palvelujen ostot	-5 802 116	-3 184 117	55 %	-5 808 621	-3 055 234	-6 249 284
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 268 235	-3 561 082	57 %	-6 304 763	-3 517 860	-6 508 523
Avustukset	-147 700	-120 005	81 %	-147 000	-121 767	-129 475
Muut toimintakulut	-2 719 535	-1 406 456	52 %	-2 728 722	-800 407	-2 710 121
<i>sisäiset menot</i>	<i>-1 427 729</i>	<i>-851 871</i>	<i>60 %</i>	<i>-1 512 883</i>	<i>-200 457</i>	<i>-1 664 747</i>
Toimintakate	8 365 216	3 345 071		8 337 847	-6 193 459	9 260 916

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Toimintatuotot että -kulut ovat talousarvion mukaisella tasolla. Kulujen osalta on otettava huomioon lopputalven odotuksia suuremmat lumityömäärät.

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta koostuu viidestä tulosalueesta, jotka on jaettu kahteen keskukseseen. Infra- ja tukipalveluiden tehtävänä on huolehtia tuki-, kunnallisteknisten-, maankäyttö- ja tilapalveluiden

tuottamisesta sekä vesihuollon palveluista ja ateria- ja puhdistuspalveluista. Elinvoimakeskukseen kuuluvat mittaus- ja paikkatietopalvelut, kaavoituspalvelut sekä maankäyttöpalvelut.

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta kehittää ja ylläpitää kunnan strategian ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti hyvää yhdyskuntarakennetta sekä luo edellytykset kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle toimia terveellisessä, turvallisessa, viihtyisässä ja toimivassa ympäristössä. Lisäksi tehtävänä on järjestää kunnan peruspalveluille toimivat ja tehokkaat tilapuitteet.

Loppuvuotta leimaavat valmistautuminen Sepänpihan kotinäyttelyyn sekä kirkonkylän Campuksen valmistuminen. Nummelan lentokenttäalueen kehittäminen on nousemassa uudeksi teemaksi. Vesihuollon keskeisiä hankkeita ovat puhdistamoratkaisun valmistelu sekä vanhojen linjastojen saneeraus. Ateriapalvelun selvitys ruokahuollon järjestämisestä määrittää sen, käynnistyykö ateriyksikön suunnittelu vai jatketaanko hajakeskitetyllä ateriatuotannolla.

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Teknisen tukipalvelut sisältävät kaavoitus- ja teknisen lautakunnan kokousmenot ja lautakunnan alaisen toiminnan yhteiset jakamattomat henkilöstö- ja toimistokulut ja vesihuoltoavustukset. Vuodelle 2019 vesihuoltoavustuksiin ei ole varattu määrärahaa. Pelastustoimen järjestäminen on tukipalveluiden merkittävin kuluerä. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa pelastustoimen hoitamisesta Vihdissä tukena VPK. Pelastuslautakunta on päättänyt, että Vihdin vanha paloasema tullaan korvaamaan uudella. Uusi asema tulee sijoittumaan nykyisen aseman koillispuolelle. Käynnissä on asemakaavan laadinta. Uuden paloaseman hankesuunnitelman laatiminen käynnistyy kuluvan vuoden aikana. Kunnan organisaatiossa uuden paloaseman suunnittelu ja rakennuttaminen kuuluvat tilapalvelun vastuualueelle.

Suurimmat rakennushankkeet ovat olleet Sepänpihan alueen kunnallistekniikka sekä Ukintien parantaminen. Loppu vuonna toteutetaan mm. Etelä-Nummelan palloiluhallin hulevesirakenteet ja pysäköintialue, Nummelan lentokentän päällysteen uusiminen, Linnaniityn kuntoportaat sekä Pääkslahdessa entisen sorakuopan maisemointi. Höytiönnummen maanlajitysalueen laajennus on osaltaan kasvattanut suunnittelupalveluiden hankintaa. Kunnallistekniikan käyttötaloudessa yleisten alueiden kunnossapito on keskeisessä asemassa

Palveluiden oston osalta talousarvio on ylittymässä. Syynä tähän ovat lopputalven ennakoitua suuremmat lumityömäärät.

Kunnallistekniikan osalta palvelutuotantoa hoidetaan 24,5 henkilön voimin. Kunta hoitaa itse alueiden rakentamisen, kunnossa- ja ylläpidon sekä rakennuttamisen. Ulkoisilta palveluntuottajilta ostetaan muun muassa erikoistyöt joihin kunnalla ei ole kalustoa tai henkilökuntaa.

Kaavoituksen eteneminen viivästyttää kaavan N179 kunnallistekniikan rakentamisen käynnistämistä. Katukunnossapito, viheralueiden hoito sekä liikuntapaikkojen ylläpito ovat sujuneet suunnitellusti. Talven lumityöt saatiin hoidettua asianmukaisesti.

Sitovissa strategisissa teoissa on edistytty niin, että avoimuus ja osallisuusteemassa Etelä-Nummelan palloiluhalli on rakenteissa ja lentokentän päällystämishankkeen myötä myös uusia toimijoita on sijoittumassa lentokentän alueelle. Liikkumisen muodot tavoitteen osalta liityntäpysäköinnin viitoituksen suunnitelma on laadittu. Ulkona liikkumisen osalta Nuuksion ulkoilureittejä on markkinoitu some -kanavissa.

Elinvoimapaalvelut

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TOT 2018
Toimintatuotot	2 406 500	410 946	17 %	2 431 500	398 512	1 478 742
Myyntituotot	25 000	9 474	38 %	25 000	11 996	19 093
Maksutuotot	566 500	50 086	0 %	591 500	33 197	710 690
Tuet ja avustukset	0	0	0 %	0	598	598
Muut toimintatuotot	1 815 000	351 386	0 %	1 815 000	352 721	748 361
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakulut	-1 610 551	-792 269	49 %	-1 718 455	-629 164	-1 422 499
Henkilöstökulut	-1 119 597	-495 941	44 %	-1 102 401	-496 244	-972 833
Palkat ja palkkiot	-928 355	-407 407	44 %	-912 433	-412 900	-805 318
Henkilösivukulut	-191 242	-88 534	46 %	-189 968	-83 344	-167 515
Palvelujen ostot	-374 650	-122 491	33 %	-373 150	-117 063	-232 238
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 150	-7 833	23 %	-34 150	-10 460	-48 671
Avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	-82 154	-166 004	202 %	-208 754	-5 397	-168 757
<i>sisäiset menot</i>	<i>-85 154</i>	<i>-47 325</i>	<i>56 %</i>	<i>0</i>	<i>-31</i>	<i>-82 302</i>
Toimintakate	795 949	-381 323	-48 %	713 045	-230 652	56 243

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Mittaus- ja paikkatietopalveluiden tavoitteiden toteuttamista alkuvuodesta on vaikeuttanut yllättäen tapahtunut haasteellinen henkilöresurssitilanne. Joitakin tavoitteita on kuitenkin saatu vietyä eteenpäin. Paikkatietojen saavutettavuutta on edistetty kuvaamalla paikkatietohakemistoon ja kunnan kotisivuille kunnan rajapintapalveluja ja saatavilla olevia paikkatietoaineistoja. Lisäksi kunnan sisäiseen karttapalveluun on lisätty operaattoreiden johtotietoja sekä yleiskaavahakemisto. Alkuvuodesta on myös osoitteet, kaavahakemisto sekä ajantasakaavarasteri avattu rajapinnoille avoimiksi aineistoiksi.

Sähköisten palvelujen osalta on osallistuttu tiiviisti kaavoituksen Lupapiste.fi palvelun käyttöön ottamiseen. Lisäksi on järjestetty erilaisten sähköisten palvelujen mahdollistavien sovellusten esittelytilaisuuksia. Oman kiinteistömuodostustoiminnan selvitystyötä ei ole toistaiseksi aloitettu.

Rakennustietojen selvitys omistajien tasapuolisen kohtelun edistämiseksi on edennyt hyvin. Projektihenkilö aloitti alkuvuodesta ja myös paikkatieto- ja mittauspalvelut on tehnyt selvityksiä. Alkuvuodesta puuttuvaa kokonaisalaa on löytynyt n. 25 000 m² ja puuttuvia kuutioita n. 53 500 m³. Muutokset kohdistuvat n. 500 rakennukseen. Vaikutus kiinteistöverotukseen on yli 50 000 euroa.

Uudisrakentaminen on ollut edelleen hiljaista. Sepänpihan alueen rakentuminen näkyy selkeänä vilkastumisena alkukesästä. Tästä huolimatta näyttää siltä, että arvioidut tulot eivät tule toteutumaan.

Kaavoituspalvelujen tehtävänä on huolehtia yhdyskuntarakenteen hallitusta ja tasapainoisesta kehittämisestä sekä arvioidun väestönkasvun edellyttämän asuin- ja palvelurakentamisen tonttitarpeen tyydyttämisestä yleis- ja asemakaavoituksen keinoin. Kaavoituspalveluiden työtä ohjaa vuosittain laadittava kaavoitusohjelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyy.

Kunnan on kaavoitettava MAL 2016-2019 ja MAL 2020-2023 –sopimusten mukainen määrä uutta asuminen kerrosalaa sopimusten määrittämälle ensisijaiselle kehittämisvyöhykkeelle. Mal 2019 suunnitelma on hyväksytty HSL:n hallituksessa 26.3.2019, HSYK:ssa 28.3.2019 ja KUUMA-johtokunnassa 23.5.2019. Suun-

nitelma tulee kuntiin hyväksymiskäsittelyyn syksyn 2019 aikana. Vihti on mukana valtion ja Helsingin seudun 14 kunnan yhteisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksessa. Valtio ja kunnat ovat yhteistyössä tehneet suunnitelmia liikennejärjestelmään, kaavoittamiseen ja asumiseen liittyen. Suunnitelmat ovat olleet pohjana kuntien ja valtion väliselle maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevalle sopimusmenettelylle. Asuntotuotantotavoite Vihdissä on uuden MAL-sopimuksen mukaisesti vuodessa 344 asuntoa.

Koko kunnan strateginen yleiskaava valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 aikana. Kaavaehdotuksen valmistelutyö on meneillään ja kaavaehdotus käsitellään kaavoitus- ja teknisessä lautakunnassa ja kunnanhallituksessa syksyn 2019 aikana. Yleiskaavaa on tarkoitus päivittää jatkossa jatkuvana prosessina valtuustokausittain. Nummelan eteläosien osayleiskaava on käynnistetty uudelleen liikenneselvityksen laadinnalla. Kaavahanke tulee vireille syksyn 2019 aikana. Uusien asemakaavoitettavien kohteiden tarve arvioidaan vuosittain, elinkeinokaavat ja taajaman täydennysrakentamiseen ja saneeraukseen liittyvät hankkeet ovat etusijalla. Lupapisteen käyttöönotto lupavalmistelussa on aloitettu ja tavoitteena on siirtyä täysin sähköiseen järjestelmään vuoden 2019 loppuun mennessä.

Talouden osalta kaavoituspalvelut tulevat hyvin todennäköisesti pysymään talousarviossa – kesäkuun loppuun mennessä myyntituottoja on toteutunut yli budjetoidun, ja vastaavasti toimintakulut ovat ajankohdan nähden ennakoitua alhaisemmat. On tuki huomioitava, että palvelujen ostoja (joissa toteuma kesäkuun lopussa vasta 19,4 %) tulee erääntymään erityisesti loppuvuonna.

Ateria ja puhdistuksen tulosalue

Ateria ja puhdistus	TA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	8 317 048	4 041 810	49 %	8 358 628	137 502	7 999 216
Myyntituotot	8 300 748	4 034 299	49 %	8 341 628	127 217	7 980 764
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	16 300	7 437	46 %	17 000	10 285	18 452
Muut toimintatuotot	0	74	0 %	0	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>6 935 628</i>	<i>3 420 239</i>	<i>49 %</i>	<i>6 935 628</i>	<i>0</i>	<i>6 648 113</i>
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0 %	0	0	0
Toimintakulut	-7 432 205	-3 830 944	52 %	-7 461 326	-3 394 520	-7 420 382
Henkilöstökulut	-4 019 033	-2 002 939	50 %	-4 011 224	-1 961 239	-3 821 761
Palkat ja palkkiot	-3 332 540	-1 656 750	50 %	-3 320 000	-1 588 975	-3 104 560
Henkilösivukulut	-686 493	-346 189	0	-691 224	-372 264	-717 201
Palvelujen ostot	-677 130	-378 412	56 %	-697 160	-364 148	-758 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 833 900	-986 801	54 %	-1 850 000	-970 829	-1 915 090
Avustukset	0	-5	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	-902 142	-462 787	51 %	-902 942	-98 304	-925 079
<i>sisäiset menot</i>	<i>-886 802</i>	<i>-449 539</i>	<i>51 %</i>	<i>-886 802</i>	<i>-73 571</i>	<i>-897 487</i>
Toimintakate	884 843	210 866		897 302	-3 257 018	578 834

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Talousarviossa pysytään hyvin todennäköisesti; haasteena on kasvaneet elintarvikekustannukset, jossa tilikohtainen ylitys on hyvin todennäköinen +2 % (n. 30 000 euroa). Keittiöiden laitekorjaukset (sis. peruskorjaukset) ovat ylittymässä ennusteen mukaan 35 000-45 000 euroa.

Ateria ja Puhdistus on kevään aikana 2019 toiminut sisäisten sopimusten mukaisesti palvelun toteuttamisessa päiväkodeissa ja kouluissa. Henkilöstön työkiertoja on tehty asiakaskohteissa palveluiden varmistamiseksi.

Haasteena on ollut rekrytointi, joka ei ole tuottanut kaikissa tapauksissa tulosta. Aterioiden valmistaminen on keskitetty kolmeen aluekeittiöön ja yhteen erilliseen valmistuskeittiöön. Puhdistuksen perussivoukset ja ikkunapesu aloitettiin suunnitelman mukaisesti kesäkuussa.

Puhdistuksessa on päivitetty puhdistuspalvelun ohjeita/ henkilöstöresursseja (Atop). Ateriassa on oppilastoimikunnan kanssa päivitetty ruokalista ohjeineen. Palveluiden järjestämisen kannalta ateria tuotannon ohjelma (Jamix) on hankittu. Tämä ohjelman käyttöönotto kokonaisuudessaan tulee parantamaan käyttäjäasiakkaiden palvelua ja lisäämään kuntalaisille aterioiden sisällöstä tietoa.

Kevään aikana on selvitelty vuosien 2019-2020 aikana tehtävää Vihdin Aterian tuotantotilojen peruskorjaussuunnitelmaa, joka aikataulutetaan. Samalla selvitetään skenaariota, että Vihdin Ateriyksikön, johon keskitettäisiin kaikki palvelukeittiöiden ja Vihdin yhteiskoulun ateriavalmistus, on vaihtoehto nykyisen tuotantotavan rinnalla. Selvitys on käynnissä ja jatkuu alkusyksyn. Kohteena on noin 22 keittiötä.

Asiakaslaatuierrokset jäävät suurimmaksi osaksi syksyyn. Henkilöstölle on järjestetty kevään aikana koulutuksia: asiakaspalvelu, laitekohtaisia infoa, ja toimialaan liittyvää.

ERIYTETYT TASEYKSIKÖT
Tilapalvelut (laskennallisesti eriytetty)

Tilapalvelun tulosalue	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	17 589 414	8 810 428	50 %	17 598 564	2 404 416	18 212 853
Myyntituotot	31 650	20 067	63 %	40 800	1 428	15 721
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0 %	0	655	655
Muut toimintatuotot	17 557 764	8 790 361	50 %	17 557 764	2 402 333	18 196 477
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>14 742 547</i>	<i>7 462 515</i>	<i>51 %</i>	<i>14 742 547</i>	<i>1 117 257</i>	<i>15 469 970</i>
Valmistus omaan käyttöön	100 000	27 093	27 %	100 000	303	91 788
Toimintakulut	-7 111 805	-3 976 007	56 %	-7 153 598	-3 630 370	-7 197 748
Henkilöstökulut	-1 097 563	-561 691	51 %	-1 106 041	-481 113	-913 528
Palkat ja palkkiot	-910 085	-464 359	51 %	-915 445	-374 687	-701 388
Henkilösivukulut	-187 478	-97 332	52 %	-190 596	-106 426	-212 140
Palvelujen ostot	-1 575 652	-796 244	51 %	-1 608 967	-654 305	-1 665 401
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 135 101	-1 875 610	60 %	-3 135 101	-1 816 238	-3 209 827
Avustukset	0	0	0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 303 489	-742 462	57 %	-1 303 489	-678 714	-1 408 992
<i>sisäiset menot</i>	<i>-78 951</i>	<i>-97 730</i>	<i>124 %</i>	<i>-78 951</i>	<i>-9 306</i>	<i>-182 681</i>
Toimintakate	10 577 609	4 861 514		10 544 966	-1 225 651	11 106 893

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Tilapalvelun käyttötalous on talousarvion mukaisessa tilanteessa. Henkilökuluihin sisältyy kiinteistöhuollon merkittävät ylityöt, jotka liittyvät kiinteistöjen lumitöihin. Myyntisalkussa on kiinteistöjä, jotka ovat tyhjiillään tai merkittävässä vajaakäytössä. Niistä koituu merkittävät ylläpitokustannukset. Tavoitteeksi asetetaan toimintojen järjestäminen niin, että kunnan kiinteistöjen käyttöaste paranee ja tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan.

Vuoden 2019 toimintaa on leimannut koulukiinteistöihin liittyvät toimet. Kirkonkylän Campuksen koulun uudisrakennus vastaanotettiin 5.7.2019. Sisäilmaselvityksiä on teetetty tarvittaessa. Tutkimuksissa käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita. Laajimmat selvitykset tehtiin Nummelan koululla sekä Nummelan Kivi-koululla. Tutkimusten perusteella tehtiin parannuksia rakennusten tiivistykseen hallitsemattomien ilma-voutojen estämiseksi. Nummelan koulun keittiön korjausten laajuutta jouduttiin pienentämään huomattavasti siksi, että varatuilla määrärahoilla ei urakkahintoja olisi kyetty kattamaan.

Kuoppanummen koulutiloja laajennetaan neljästä tilaelementistä koottavalla väliaikaisella koulutilalla. Sen perustukset ja tekniset liittymät teetettiin kevään aikana. Tilaelementtien toimitus myöhästyi niin, että laajennus saadaan käyttöön syyskuun alkuun mennessä.

Terveyskeskuksen yhteyteen kunnostettiin tilaelementit Karviaisen käyttöön. Nummelan terveyskeskuksen korjaustyöt saatiin valmiiksi. Ilmanvaihdon tehostamiseen liittyvät toimet jatkuvat. Terveyskeskuksen lääkehuollon, jätehuollon sekä lääkehappijärjestelmän muutokset ovat käynnissä ja jatkuvat vuoden loppuun.

Etelä-Nummelan uuden koulu- ja päiväkotikeskuksen hankintamallia selvitettiin markkinavuoropuhelulla ja hankinnassa päätettiin käyttää kilpailullista neuvottelumenettelyä. Kilpailutus käynnistyy syksyn aikana ja ensimmäiset neuvottelukierrokset käydään kuluvan vuoden aikana.

Tilojen sähköisen varausjärjestelmän tehostaminen niin, että saavutetaan omatoiminen käyttötapa, edellyttää muutoksia tilojen kulunvalvontajärjestelmissä ja lukituksessa. Tämän työn suunnittelu on käynnissä rinnan tilojen etävalvontajärjestelmän uusimissuunnitelman kanssa.

Strategisten tavoitteiden asettamaan Ilmastostrategia -tavoitteeseen liittyen on selvitelty aurinkoenergian käyttömahdollisuuksien pilotointia. Lisäksi on valmisteltu kunnan liittymistä Kuntien energiatehokkuussopimuksen.

Vihdin Vesi (kirjanpidollisesti eriytetty)

Vesihuoltolaitos	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	4 164 926	2 060 916	49 %	4 200 000	1 978 484	4 372 880
Myyntituotot	4 164 126	2 014 951	48 %	4 150 000	1 978 102	4 372 498
Maksutuotot	0	0	0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	800	0	0 %	0	382	382
Muut toimintatuotot	0	45 965	0 %	50 000	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Valmistus omaan käyttöön	40 000	1 664	4 %	40 000	3 874	34 062
Toimintakulut	-2 549 811	-1 195 966	47 %	-2 447 228	-1 255 917	-2 420 593
Henkilöstökulut	-802 945	-345 854	43 %	-727 228	-366 694	-671 117
Palkat ja palkkiot	-589 657	-271 095	46 %	-550 000	-288 992	-512 455
Henkilösivukulut	-213 288	-74 759	35 %	-177 228	-77 702	-158 662
Palvelujen ostot	-944 990	-456 777	48 %	-920 000	-478 704	-965 301
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-743 542	-386 004	52 %	-760 000	-402 561	-764 992
Avustukset	-700	0	0 %	0	-375	-375
Muut toimintakulut	-57 634	-7 331	13 %	-40 000	-7 583	-18 808
<i>sisäiset menot</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakate	1 655 115	866 614		1 792 772	726 441	1 986 349

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on tarjota asiakkailleen toimiva vesi- ja jätevesijärjestelmä kunnanhallituksen vahvistamalla toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitoksen toiminnan menot katetaan kokonaan asiakailta perittäviltä maksuilla.

Tilanteessa 30.6.2019 käyttömenot ja toimintatulot ovat toteutuneet ennakkoidusti ja voidaan arvioida, että koko vuosi 2019 tulee toteutumaan talousarvion mukaisesti. Vihdin Vesi hankkii osan palveluistaan sisäisesti kunnan muilta yksiköiltä, jonka vuoksi henkilöstökuluihin sisältyy kunnallistekniikan sekä mitaus- ja paikkatietopalvelujen henkilöiden palkkakustannuksia.

Vesilaitoksen toiminnan kannalta ajankohtaisia hankkeita ovat jätevesihuollon kehittäminen, lisäveden hankintatutkimukset Maaniitunlahdella sekä olemassa olevan ikääntyvän vesihuoltoverkoston ja siihen liittyvien laitteiden saneeraus.

Jätevesien käsittelyratkaisuja on syytä tarkastella laajemmin nykyisten puhdistamojen ikääntyessä sekä maankäytöllisten haasteiden vuoksi. Selvitettävänä olevia vaihtoehtoja ovat uuden keskuspuhdistamon rakentaminen Nummelan eteläpuolelle ja jätevesien johtaminen Espooseen rakenteilla olevaan HSY:n Blominmäen puhdistamolle. Neuvottelut asiasta käynnistettiin keväällä 2019 Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI), Uudenmaan ELY-keskuksen sekä Helsingin Seudun Ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa. Selvitystä jatketaan vuoden 2019 loppuun asti.

Vihdin Vesi on pyrkinyt kehittämään asiakaspalveluaan ja toimintaansa vesihuollon digitalisaatiota hyödyntäen. Vesihuollon johtokartta-aineistoa on paranneltu merkittävästi alkuvuoden aikana, joka on mahdollistanut vesijohtoverkoston mallinnuksen käyttöönoton. Mallinnuksen avulla on mahdollisuus tarkastella vesijohtoverkoston kapasiteettia ja toimivuutta erilaisissa muuttuvissa olosuhteissa ja verkoston laajentuuksessa. Käynnissä on myös vedenottamoiden automaation muutostyö, joka mahdollistaa veden pumpauksen ohjaamisen vedenottamoilta painemittausten perusteella.

Digitaalisilla menetelmillä on mahdollista paitsi lisätä vesihuollon toimintavarmuutta ja kasvattaa kustannustehokkuutta, myös turvata asiakkaiden tyytyväisyys. Kesäkuussa 2019 vesilaitoksella otettiin käyttöön tekstiviestitiedotus ja häiriötilannekartta, joiden avulla saadaan tieto häiriötilanteesta asiakkaille entistä nopeammin ja kattavammin. Etäluettavia vesimittareita on myös tarkoitus ottaa kokeilukäyttöön kuluvan vuoden aikana.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta	MTA2019	TOT 06/2019	Toteuma %	Ennuste 2019	TOT 06/2018	TP 2018
Toimintatuotot	395 000	201 908	0 %	360 000	183 061	278 675
Myyntituotot	5 000	2 438	0 %	5 000	4 104	7 362
Maksutuotot	390 000	199 470	0 %	355 000	178 684	271 040
Tuet ja avustukset	0	0	0 %	0	273	273
Muut toimintatuotot	0	0	0 %	0	0	0
<i>sisäiset tuotot</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>0 %</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 140</i>
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-1 461 778	-804 986	55 %	-1 444 116	-671 509	-1 209 252
Henkilöstökulut	-697 541	-324 413	47 %	-704 335	-267 469	-541 708
Palkat ja palkkiot	-551 353	-253 964	46 %	-555 987	-213 520	-422 973
Henkilösivukulut	-146 188	-70 449	48 %	-148 348	-53 949	-118 735
Palvelujen ostot	-643 750	-394 859	0 %	-619 480	-374 558	-523 651
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 200	-4 011	0 %	-10 200	-4 213	-29 114
Avustukset	-45 000	-44 814	0 %	-44 814	-16 500	-45 000
Muut toimintakulut	-65 287	-36 889	57 %	-65 287	-8 769	-69 779
<i>sisäiset menot</i>	<i>-70 887</i>	<i>-45 598</i>	<i>64 %</i>	<i>-70 087</i>	<i>0</i>	<i>-70 638</i>
Toimintakate	-1 066 778	-603 078		-1 084 116	-488 448	-930 577

Ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta ns. tulosityksiköstä: Rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Talouden ja toiminnan toteutuminen

Lautakunnan osalta merkittävimmät muuttujat ovat tulojen kehityksessä. Rakennusvalvonnan tulot koostuvat lupamaksuista, joiden kehitystrendi on viime vuodet ollut laskeva. Vallitsevalla yleisellä taloustilanteella on kehitykseen omat vaikutuksensa. Ympäristövalvonnan tulot kertyvät niin ikään lupamaksuista, mutta niiden kehitys ei ole rakennusvalvonnan tavoin suhdanneriippuvaista.

Lautakunnan toimintaa ohjaavat talousarviokaudella erityisesti seuraavat kuntastrategiasta nostetut tavoitteet:

- väestönkasvun lisäksi tavoitellaan myös yritysten ja työpaikkojen kasvua
- Ilmastonmuutoksen hillitseminen
- henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen panostamalla henkilöstön osaamiseen ja innovatiiviseen johtamiseen
- vastuullinen taloudenpito
- joukkoliikenteen kehittäminen
- luonnossa liikkumisen ja sen virkistyskäytön edistäminen: nykyisten reittien kunnossapidon ja saavutettavuuden parantaminen
- sähköisiin palveluihin sekä digitalisaation hyödyntämiseen panostaminen
- uudenlaisen toimintakulttuurin luominen keskeisimpänä tavoitteena palvelu vihtiläisiä rakentavalla ja ratkaisukeskeisellä asenteella
- lainsäädännön tason ylittävän sääntelyn purkaminen kuntakohtaisissa määräyksissä
- nopeiden verkkoyhteyksien laajentamismahdollisuuksien edistäminen kunnan eri alueilla
- avoimuus- ja osallistumiskulttuurin kehittäminen

Ympäristöpalvelujen toimintaa on leimannut ensimmäisellä vuosipuoliskolla resurssivaje, joka on hidastanut palvelujen tuottamista ja lupahakemusruuhkan purkamista.

Ilmastotyössä onnistuttiin saamaan YM:stä rahoitus kahden kunnan yhteisen ilmastokoordinaattorin palkkaamiseen ajalle 1.9.2019-31.12.2020. Kumppanina projektissa on naapurikunta Kirkkonummi, jonka kanssa on tunnistettu yhteisiä perushaasteita ilmastotyössä. Konsortiossa on mahdollisuus oppia ja luoda yhteisiä toimivia ratkaisuja. Kuntien omarahoitusosuus hankkeessa on 40 %. Vihdin kunta on laatimassa Kaupunginjohtajien ilmastositomukseen kuuluvaa kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelmaa (SECAP). Suunnitelman laatii Benviroc Oy ja se valmistuu vuonna 2020.

Pohjavesiensuojelussa on lisätty toiminnanharjoittajien tietoisuutta pohjavesivarantojen merkityksestä. Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta toteuttavat Veikkoinkorven teollisuusalueella neljä kuukautta kestävän neuvontaprojektin, jossa ympäristöneuvoja on antanut kiinteistöjen omistajille ja toiminnanharjoittajille maksutonta neuvontaa pohjaveden suojelua koskevista määräyksistä.

Vesiensuojelussa Vihdin kunta on mukana hankeyhteistyössä, joista uusimpana aloitti vuoden alusta Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki-vesistövisio 2030. Ympäristöpalvelut on kehittänyt avoimuutta ja osallisuuskulttuuria erityisesti vesiensuojelu-teemalla vuonna 2019. Ympäristönsuojeluavustuksia jaettiin 45 000 euroa.

Löytöeläinpalveluja koskeva palvelusopimuksen valmistelu aloitettiin ja kilpailutus tehtiin vuonna 2018 ja sopimus allekirjoitettiin kesäkuussa 2019. Palvelu hankitaan Läntisen Uudenmaan Eläinsuojeluyhdistys ry:ltä. Toimitilat sijaitsevat Vihdin kirkonkylässä osoitteessa Liukkaankuja 1.

Viimeisen vuosipuoliskon toiminta painottuu sekä lupa- ja muiden hakemukseen perustuvien ratkaisujen tuottamiseen, että toisaalta pitkään valmistelua odottaneen valvontasuunnitelman tekemiseen, jolloin palvelujen tuottamisessa asiakkaalle päästään pidemmälle vietyyn suunnitelmallisuuteen.

Kokonaisuudessaan talousarvio on toteutumassa. Henkilöstökuluissa on odotettavissa ylitystä sijaisrekrytoinnin vuoksi. Palvelujen hankinnan osalta kulujen arvioidaan jäävän noin 25 000 euroa ennakoitua pienemmiksi.

Rakennusvalvontapalveluissa Vihdin kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen on viety alkuvuoden 2019 aikana loppuun. Hyväksymisprosessissa tuli hallinto-oikeuteen kaksi valitusta, joiden johdosta ei koko rakennusjärjestystä saada kerralla voimaan. Rakennusjärjestyksen ohjeosion laatiminen aloitetaan viranomaisvalmisteluna ja viimeistellään työryhmissä, joihin osallistuvat myös ympäristölautakunnan jäsenet sekä valtuutetut. Rakennusvalvonnassa on ollut yhden rakennustarkastajan vaje vuoden 2018 kevästä lähtien, mikä on näkynyt ruuhkana lupavalmistelussa. Palautetta hitaudesta on tullut aika ajoin.

Tulevalla talousarviokaudella selvitetään Vihdin kunnan rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin mahdollisuudet. Ennen sähköisen arkistoinnin lupakäsittelyä kunnalle on kertynyt paperisia lupa-asiakirjoja noin 400 hyllymetrin verran. Asiakirjojen digitoinnilla ja sähköisellä arkistoinnilla saavutettaisiin hyötyjä niin työntekijöille kuin asiakkaillekin. Rakennusvalvonta on ilmoittautunut mukaan usean kunnan yhteiseen hankkeeseen, minkä tavoitteena on hakea valtion avustusta digitointihankkeelle. Valtiovarainministeriöltä on kunnille lähetetty kirje 1.8.2019, jossa on esitetty hankkeeseen toivottavat digitalisaation edistämisperiaatteet ja aikataulut hakemusten jätölle.

Vihdin kunnan rakennusvalvonnan toimintaa ohjaamaan otetaan käyttöön www.pksrava.fi yhteisön tuottamat asetusten tulkinnat. Jatkossa rakennusvalvonnasta osallistuu tulevien tulkintojen laadintaan vähintään johtava rakennustarkastaja. Toimintaan osallistuminen edistää kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua ja lupamenettelyjen läpinäkyvyyttä.

Väestörekisterikeskus on uusiutunut yhteistyössä Verottajan kanssa sähköisiä järjestelmiä. Vuoden 2020 aikana tulee rakennusvalvonnalle tarve uusia omaa sovellustaan, jotta tietoja pystytään edelleen välittämään kyseisille tahoille.

Rakennustietojen selvitys omistajien tasapuolisen kohtelun edistämiseksi on edennyt hyvin. Projektihenkilö aloitti alkuvuodesta ja myös paikkatieto- ja mittauspalvelut ovat edistäneet selvitystyötä. Alkuvuodesta puuttuvaa kokonaisalaa on löytynyt n. 25 000 m² ja puuttuvia kuutioita n. 53 500 m³. Muutokset kohdistuvat n. 500 rakennukseen. Selvitysten vaikutus kiinteistöverotukseen on yli 50 000 euroa.

Uudisrakentaminen on ollut edelleen hiljaista. Sepänpihan alueen rakentuminen näkyi selkeänä vilkastumisena alkukesästä. Tästä huolimatta näyttää siltä, että arvioidut tulot eivät tule toteutumaan. Rakennusvalvonnan taksaan esitettyä korotusta ei hyväksytty lautakuntakäsittelyssä keväällä 2019.

4 TULOSLASKELMAOSA

VIHDIN KUNTA	MTA 2019	TOT 6/ 2019	Tot %	Ennuste 2019	TOT 6/2018	TP2018
Toimintatuotot	38 629 866	19 152 887 [▲]	49,58 %	39 255 592	7 950 295	38 579 930
Myyntituotot	14 609 269	7 078 266	48,45 %	14 655 167	3 091 990	14 952 163
Maksutuotot	2 828 478	1 303 244	46,08 %	2 977 216	1 252 617	2 961 050
Tuet ja avustukset	1 463 255	1 562 449	106,78 %	1 841 577	780 920	1 514 214
Muut toimintatuotot	19 728 864	9 208 928	46,68 %	19 781 632	2 824 768	19 152 503
<i>Sisäiset</i>	<i>21 725 975</i>	<i>11 043 035</i>	<i>50,83 %</i>	<i>21 725 975</i>	<i>1 261 781</i>	<i>22 436 592</i>
Valmistus omaan käyttöön	250 700	32 097	12,80 %	211 132	13 524	316 642
Toimintakulut	-183 756 877	-93 478 817 [▲]	50,87 %	-188 067 260	-81 728 595	-179 924 247
Henkilöstökulut	-48 616 154	-25 054 439 [▲]	51,54 %	-49 200 276	-23 240 468	-45 906 907
Palkat ja palkkiot	-38 681 544	-19 863 439	51,35 %	-39 166 169	-18 610 297	-36 252 287
Henkilösivukulut	-9 934 610	-5 191 000	52,25 %	-10 034 107	-4 630 171	-9 654 620
Palvelujen ostot	-105 740 249	-53 081 002	50,20 %	-109 260 251	-49 614 639	-103 750 669
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 721 656	-4 305 034	55,75 %	-7 771 789	-4 327 209	-7 872 454
Avustukset	-5 205 050	-2 569 792	49,37 %	-4 993 060	-2 522 649	-5 032 564
Muut toimintakulut	-16 473 768	-8 468 550	51,41 %	-16 841 884	-2 023 630	-17 361 653
<i>Sisäiset</i>	<i>-21 725 975</i>	<i>11 043 035</i>	<i>-50,83 %</i>	<i>-21 725 975</i>	<i>-1 261 781</i>	<i>-22 436 592</i>
Toimintakate	-144 876 311	-74 293 833 [▲]	51,28 %	-148 600 536	-73 764 776	-141 027 675
Verotulot	131 892 717	65 860 554 [▲]	49,93 %	125 659 000	66 617 322	123 107 013
Kunnan tulovero	120 789 000	63 617 938	52,67 %	114 653 000	64 502 365	112 302 953
Kiinteistövero	7 160 717	147 932	2,07 %	7 273 000	155 383	7 184 763
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 943 000	2 094 684	53,12 %	3 733 000	1 959 574	3 619 297
Valtionosuudet	22 949 777	11 555 370	50,35 %	22 949 777	11 474 232	22 865 376
Rahoitustuotot ja -kulut	-437 632 [▲]	-295 599 [▲]	67,55 %	-300 035 [▲]	-246 287 [▲]	-292 968
Korkotuotot	27 000	3 015	11,17 %	20 000	5 644	9 856
Muut rahoitustuotot	731 000	67 238	9,20 %	500 000	58 498	718 190
Korkokulut	-800 232	-363 118	45,38 %	-500 000	-300 976	-576 358
Muut rahoituskulut	-395 400	-2 734	0,69 %	-320 035	-9 453	-444 656
Vuosikate	9 528 551	2 826 492 [▲]	29,66 %	-291 794	4 080 491	4 651 746
Poistot ja arvonalentumiset	-11 359 260	-4 963 605	43,70 %	-11 359 260	-5 135 279	-9 938 688
Satunnaiset tuotot	0	0	0,00 %	378 799	0	23 633
Satunnaiset kulut	0	0	0,00 %	0	0	-18 912
Tilikauden tulos	-1 830 709	-2 137 113 [▲]	116,74 %	-11 272 255	-1 054 788	-5 282 221
Poistoeron muutos	189 500	0	0,00 %	189 500	0	189 393
Tilikauden yli-/ alijäämä	-1 641 209	-2 137 113 [▲]	130,22 %	-11 082 755	-1 054 788	-5 092 828

MÄÄRÄRAHAMUUTOKSET

Käyttötalous

Kv 3.6.2019 § 34 Lasten ja nuorten lautakunta, opetuksen tulosalue, henkilöstökustannukset yht. 102 250 euroa

Investoinnit

Kv 25.2.2019 § 1 Vihdin Kirkonkylän Campus, määrärahavähennys 1 608 000 euroa

Kv 25.3.2019 § 12 Turun Tunnin juna-hankeytitiö, määrärahavaraus 1 500 000 euroa

Talousarvion ulkoinen toimintakate oli kesäkuun lopussa -74 293 833 euroa ja toteuma-aste on 51,3 % (laskennallisen toteuman ollessa 50 %). Toimintakate on kesäkuussa ollut noin 529 057 euroa edellisvuoden vastaavaa aikaa heikompi, kun talousarviossa oli ennakoitu toimintakatteen heikkenemistä 7,3 miljoonalla eurolla vuoden 2019 aikana. Ensimmäisen kuuden kuukauden osalta toimintakatetta on heikentänyt ulkoisten toimintakulujen kasvaminen 2,4 % (1,97 miljoonaa euroa) suuremmaksi kuin vuonna 2018 vastaavaan aikaan. Toimintakulujen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 4,5 miljoonalla eurolla.

Talousarvioon merkityistä toimintatuotoista on toteutunut 49,6 % kesäkuun loppuun mennessä. Toimintatuottojen ennakoidaan olevan noin 963 132 euroa enemmän kuin talousarviossa. Pysyvien vastaavien myyntivoittojen arvioimiseen liittyy vuodelle 2019 epävarmuutta ja niiden osalta mahdollisuus positiiviseen riskiin.

Tuoreimpien ennusteiden mukaan verotulot tulevat jäämään noin 6,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienemmäksi. Alkuvuoden verotilitykset ovat olleet 1,1 % edellisvuotta pienemmät. Vuoden 2019 veroennustetta heikentää tulorekisterin käyttöönotosta aiheutuvat ongelmat. Vihdin kunnan osalta tulorekisteristä puuttuu noin 16,4 milj. euron edestä ansiotulojen ilmoitustietoja. Tämä vaikuttaa suoraan Kuntaliiton ylläpitämän veroennusteen ansiotulopohjaan, mitä käytetään verotulojen ennakoinnissa. Kuntaliitto on pienentänyt vuoden 2019 veroennustetta Vihdin kunnan osalta kolme miljoonaa euroa.

Kokonaisuudessaan vuoden 2019 osavuosisikatsauksen mukainen tilikauden tulosenuste on noin 11 miljoonaa euroa alijäämäinen muutetun talousarvion ollessa 1,64 miljoonaa euroa alijäämäinen. Suurimmat poikkeamat muutetun talousarvion ja ennusteen välillä johtuvat sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvusta (työikäisten, lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon osalta) sekä verotilitysten heikentymisestä.

5 YHTEENVETO TOIMIELIMIEN TOIMIN- NASTA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	94 400	0	0,00 %	97 000	0	47 164
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0,00 %	0	0	0
Toimintakulut	-66 326	-84 979	128,12 %	-86 097	-38 398	-40 586
Toimintakate	28 074	-84 979	-302,70 %	10 903	-38 398	6 578

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	0	0	0,00 %	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0,00 %	0	0	0
Toimintakulut	-29 459	-17 268	58,62 %	-29 448	-13 595	-26 699
Toimintakate	-29 459	-17 268	58,62 %	-29 448	-13 595	-26 699

KUNNANHALLITUS	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	1 955 577	477 617	24,42 %	1 955 577	513 480	1 781 864
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0,00 %	0	0	0
Toimintakulut	-94 514 153	-47 049 311	49,78 %	-97 934 788	-46 810 710	-92 417 891
Toimintakate	-92 558 576	-46 571 694	50,32 %	-95 979 211	-46 297 230	-90 636 027

LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	3 059 128	2 700 492	88,28 %	3 714 482	1 950 468	3 474 622
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0,00 %	0	0	0
Toimintakulut	-59 827 103	-30 907 758	51,66 %	-60 641 521	-21 638 381	-58 915 403
Toimintakate	-56 767 975	-28 207 266	49,69 %	-56 927 039	-19 687 913	-55 440 781

KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	282 823	191 739	67,79 %	291 439	200 781	341 810
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0,00 %	0	0	0
Toimintakulut	-3 925 586	-1 965 034	50,06 %	-3 930 456	-1 015 861	-3 659 137
Toimintakate	-3 642 763	-1 773 295	48,68 %	-3 639 017	-815 080	-3 317 327

KAAVOITUS- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	32 842 938	15 581 133	47,44 %	32 837 094	5 102 504	32 655 797
Valmistus omaan käyttöön	250 700	32 097	12,80 %	211 132	13 524	316 642
Toimintakulut	-23 932 473	-12 649 480	52,85 %	-24 000 834	-11 540 141	-23 655 279
Toimintakate	9 161 165	2 963 750	32,35 %	9 047 392	-6 424 113	9 317 160

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	395 000	201 907	51,12 %	360 000	183 060	278 674
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0,00 %	0	0	0
Toimintakulut	-1 461 778	-804 986	55,07 %	-1 444 116	-671 510	-1 209 252
Toimintakate	-1 066 778	-603 079	56,53 %	-1 084 116	-488 450	-930 578

Vihdin kunta yhteensä	TA 2019	TOT 6/2019	TOTEUMA %	ENNUSTE 2019	TOT 6/2018	TP 2018
Toimintatuotot	38 629 866	19 152 888	49,58 %	39 255 592	7 950 293	38 579 931
Valmistus omaan käyttöön	250 700	32 097	12,80 %	211 132	13 524	316 642
Toimintakulut	-183 756 878	-93 478 816	50,87 %	-188 067 260	-81 728 596	-179 924 247
Toimintakate	-144 876 312	-74 293 831	51,28 %	-148 600 536	-73 764 779	-141 027 674

6 INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT 2019-2023

MENOT	-20 596 780	-22 426 000	-6 611 712	29,5 %	-18 719 939
TULOT	964 324	2 925 000	1 255 110	42,9 %	3 150 000
NETTO	-19 632 456	-19 501 000	-5 356 602	27,5 %	-15 569 939

HANKE		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
KUNNANHALLITUS						
KONSERNIPALVELUIDEN TULOSALUE						
Aineeton käyttöomaisuus						
Muiden osakkeiden osto	MENOT	0	-1 500 000		0,0 %	0
Asunto-osakkeiden myynti,	TULOT	32 797	100 000			100 000
	NETTO	32 797	-1 400 000	0	0,0 %	100 000
Irtain omaisuus						
ATK-hankinnat						
Keskitetty ATK-hankinta/Konsernipalvelut						
	MENOT	-206 720	-450 000	-14 450	3,2 %	-360 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-206 720	-450 000	-14 450	3,2 %	-360 000
Muu irtain omaisuus						
Konsernipalveluiden irtaimen omaisuuden hankinta	MENOT	-75 300	-75 000	-70 900	94,5 %	-75 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-75 300	-75 000	-70 900	94,5 %	-75 000
Osallistuva budjetointi						
	MENOT	-49 887	-50 000		0,0 %	-50 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-49 887	-50 000	0	0,0 %	-50 000
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ						
	MENOT	-331 907	-2 075 000	-85 350	4,1 %	-485 000
	TULOT	32 797	100 000	0	0,0 %	100 000
	NETTO	-299 110	-1 975 000	-85 350	4,3 %	-385 000

Investointien toteutuminen

Asunto-osakkeiden myynnin arvioidaan jäävän talousarviossa arvioidusta. Kunnan omistuksessa olevien asunto-osakkeiden määrä ja kunto huomioiden tulo-odotus on ylimitoitettu.

ATK-hankintojen ennustetaan toteutuvan n. 100 t €a alle talousarvion. Merkittäviä investointeja ovat uuden henkilöstöhallinnon järjestelmän hankinta, Windows 10 –päivitys sekä konesaliin tehtävät investoinnit. Lisäksi tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin kehittäminen jatkuu, ja joukkoliikenteen saavutettavuutta pyritään parantamaan mobiililippujärjestelmän käyttöönottolla.

Talousarviossa oli varauduttu kierrätyskeskuksen ja remonttipartion käytössä olevien autojen uusintaan, ne hankittiin heti alkuvuodesta. Osallistuvaan budjetointiin on varattu edellisvuoden tapaan 50 tuhannen suuruisella investointimäärärahalla, toteutettavasta kohteesta suoritetaan annettujen ehdotusten pohjalta äänestys syksyn kuluessa.

HANKE		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA						
OPETUKSEN TULOSALUE						
Irtain omaisuus						
	MENOT	-312 962	-35 000		0,0 %	-35 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-312 962	-35 000	0	0,0 %	-35 000
Ensikertainen kalustaminen						
	MENOT	0	-810 000	-793	0,1 %	-810 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	0	-810 000	-793	0,1 %	-810 000
YHTEENSÄ						
	MENOT	-312 962	-845 000	-793	0,1 %	-845 000
	TULOT	0	0	0		0
	NETTO	-312 962	-845 000	-793	0,1 %	-845 000

HANKE		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA						
KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN TULOSALUE						
Muu irtain omaisuus						
	MENOT	-53 198	0			
	TULOT	0	0			
	NETTO	-53 198	0	0		0
Ensikertainen kalustaminen						
	MENOT	0	-200 000		0,0 %	-200 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	0	-200 000	0	0,0 %	-200 000
YHTEENSÄ						
	MENOT	-53 198	-200 000	0	0,0 %	-200 000
	TULOT	0	0	0		0
	NETTO	-53 198	-200 000	0	0,0 %	-200 000

Investointien toteutuminen

Lasten ja nuorten lautakunnan irtaimen omaisuuden investointeja ovat mm. painimatot Kuoppanummen koulukeskuksen painisaliin, noin 10 000 euroa, on osoitettu opetustoimen investoinniksi ja investointi tapahtuu vuoden 2019 aikana. Laavu- ja kotarakennelmiin on varattu investointirahaa 25 000 euroa. Tämä investointi jätetään tekemättä kuluvana vuonna ja investointiraha säästyy vuonna 2019, investointi esitetään vuoden 2020 talousarvioon.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investoinneista Kirkonkylän Campukselle valmistuvan uuden kirjaston ensikertainen kalustus, 200 000 euroa, toteutuu vuonna 2019. Soveltavan liikunnan olosuhdeselvitys yhdessä Vammaisurheiluliiton VAU:n, SoveLi:n, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä potilas- ja eläkeläisjärjestöjen kanssa.

KAAVOITUS- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
	MENOT	-19 898 713	-19 306 000	-6 525 570	33,8 %	-19 589 939
	TULOT	931 527	2 825 000	1 255 110	44,4 %	3 050 000
	NETTO	-18 967 186	-16 481 000	-5 270 460	32,0 %	-16 539 939

HANKE		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
KAAVOITUS- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA						
KUNNALLISTEKNIISTEN PALVELUIDEN TULOSALUE						
Valtion toiminnot						
Kunnan osuudet <i>valtion</i>	MENOT	-269 145	-170 000	-32 957	19,4 %	-170 000
hankkeisiin	TULOT	0	0			
	NETTO	-269 145	-170 000	-32 957	19,4 %	-170 000
Kunnallistekniikan	MENOT	-2 768 174	-4 175 000	-625 160	15,0 %	-2 175 000
rakentaminen	TULOT	0	450 000	450 000	100,0 %	450 000
	NETTO	-2 768 174	-3 725 000	-175 160	4,7 %	-1 725 000
Liikunta-alueiden	MENOT	-233 038	-60 000	-4 803	8,0 %	-60 000
rakentaminen	TULOT	40 000	0			
	NETTO	-193 038	-60 000	-4 803	8,0 %	-60 000
Muu irtain omaisuus						
Kunnallistekniikan	MENOT	-59 839	-200 000			-200 000
irtaimen omaisuuden hankinta	TULOT	0	0			
	NETTO	-59 839	-200 000	0		-200 000
Kiinteä omaisuus	MENOT	-5 371	0			
Kiinteistöjen liittymismaksut	TULOT	0	0			
	NETTO	-5 371	0	0		0
KUNNALLISTEKNIISTEN PALVELUIDEN TULOSALUE YHTEENSÄ						
	MENOT	-3 335 567	-4 605 000	-662 920	14,4 %	-2 605 000
	TULOT	40 000	450 000	450 000	100,0 %	450 000
	NETTO	-3 295 567	-4 155 000	-212 920	5,1 %	-2 155 000
ELINVOIMAPALVELUIDEN TULOSALUE						
Maa-alueet						
Kiinteän omaisuuden osto	MENOT	-893 609	-1 500 000	-513 600	34,2 %	-1 500 000
Kiinteän omaisuuden myynti	TULOT	497 524	1 850 000	430 110	23,2 %	1 850 000
	NETTO	-396 085	350 000	-83 490	-23,9 %	350 000
Irtaimen omaisuuden hankinta	MENOT	-28 000	-40 000			-40 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-28 000	-40 000	0		-40 000

Investointien toteutuminen

Kunnallistekniikan tulosalue

Valtion toiminnot (kunnan osuudet valtion hankkeisiin), Veikkokorven valo-ohjatun liittymän lisäkaistan rakennustyöt on viimeistely. Liittymän valo-ohjauskojeen uusinta toteutetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa loppu vuoden aikana. Valtatien 25 liittymien parantamisen suunnittelu on käynnissä yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Tämän lisäksi suunnitellaan Meritien rautatiesillan pohjoiselle osalle kevyenliikenteenväylän silta. Suunnitelma liittyy Hanko-Hyvinkää radan ratasuunnitelman päivitykseen, jonka laatimisesta vastaa VÄYLÄ-virasto.

Kunnallistekniikan rakentamisessa merkittävimpinä hankkeita ovat vuodelta 2018 siirtyvät Ukintien liittymäjärjestelyjen ja tien levennyksen toteutus. Vuonna 2020 järjestetään Sepänpihan alueella Kotinäyttely, jonka teemana on Pieni koti – iso elämä. Sepänpihan aukion ja Alasinkaaren rakentaminen on käynnissä.

Näyttelyalueen välittömään läheisyyteen rakennetaan tilapäinen pysäköintialue. Pajuniityn puiston rakentamista jatketaan.

Etelä-Nummelan alueelle rakennetaan pysäköintialue, joka mahdollistaa uuden palloiluhallin rakentamisen Jäähalliyhtiön toimesta. Pysäköintialueen rakentamisen yhteydessä toteutetaan koko hulevesijärjestelmä, joka palvelee tulevaisuudessa koko korttelia. Sepänpihan Kotinäyttelyn viereen Linnaniityn täyttömäelle rakennetaan valaistut kuntoportaat ja ulkoilureittejä.

Yleisten alueiden valaistukseen liittyen tehdään sähköturvallisuusparannuksia vanhoihin sähkökeskuksiin sekä uusitaan vanhoja huonokuntoisia katuvalopylväitä.

Ritalanrinteen asemakaavan N 179 katujen rakentamista ei käynnistetä ennen kaavojen valmistumista.

Maaniitynlahden asuinalueelle johtavan kevyenliikenteenväylän rakentaminen siirtyy myöhemmin toteuttavaksi. Liikunta-alueilla liikuntapaikoilla tehdään pieniä parannuksia ja uusimisia. Muun irtaimen omaisuuden investoinneissa liikunta- ja maanrakennusyksiköihin vanhat pakettiautot uusitaan ja hankitaan traktoriin monitoimiperäkärä.

Elinvoimapalveluiden tulosalue

Vihdin kunnan uusi maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuuston kesäkuun kokouksessa. Alkuvuodesta on hankittu maa-alueita yhteensä noin 20,63 ha 513 600 eurolla. Maa-alueiden hankinta on kohdistunut Nummelan nykyisen taajamarakenteen laajentumisalueelle sekä potentiaalisille Nummelan yhdyskuntarakenteen laajentumisalueille Etelä-Nummelan alueella. Lisäksi maa-alueiden hankintoja loppuvuodelle on sovittuina.

Muu irtaimen omaisuuden osalta mittaus toiminnan sujumisen kannalta on tärkeää, että myös käytössä olevat autot ovat mahdollisimman luotettavia. Mittaus toiminnassa auto joutuu melko kovaan rasitukseen johtuen mm. jatkuvista lyhyistä ajomatkoista sekä erilaisista ajo-olosuhteista. Normaalisti autot on vaihdettu 7 vuoden välein. Tänä aikana ei vielä ilmene suurempia huoltotarpeita ja vaihtoautosta saa myös kohtuullisen hyvityksen. Mittaus toimien resurssitilanteesta johtuen autojen käyttö on viime vuosina ollut normaalia vähäisempää, joten vaihtovälikin on pidentynyt. Nykyisistä autoista Volkswagen Transporter on hankittu vuonna 2010 ja Ford Transit 2012. Ennen kilpailutusta tehdään selvitys siitä, kumpi autoista on järkevintä vaihtaa ensin. Hankinnassa tullaan huomioimaan mahdollisuuksien mukaan myös auton ympäristöystävällisyys esim. käyttövoima ja kulutus.

ATERIA- JA PUHDISTUSPALVELUIDEN TULOSALUE		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
Ensikertainen kalustaminen						
Ateria ja puhdistuksen	MENOT	-81 289	-280 000	-5 721	2,0 %	-140 000
ensikertainen kalustaminen	TULOT	0	0			
	NETTO	-81 289	-280 000	-5 721	2,0 %	-140 000
Ateria ja puhdistuksen irtaimen omaisuuden hankinta						
	MENOT	-93 537	-170 000	-11 119	6,5 %	-170 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-93 537	-170 000	-11 119	6,5 %	-170 000

Investointien toteutuminen

Nummelan koulun keittiön peruskorjaus, koulu peruskorjattiin vuosina 2014–2016 ja keittiötilaa ei peruskorjattu samanaikaisesti. Tällöin Nummelanharjun koulu oli toimitettavien aterioiden varassa ja ateriatuotannon kapasiteetti oli täynnä. Keittiön peruskorjaus on perusteltua tilojen suhteen (hankesuunnitelma). Keittiön astianpesulinja uusitaan sekä hankitaan uusi uuni. Asennustyöt tehdään keittiön korjauksen asettamassa aikataulussa.

Vihdin yhteiskoulu, Pappilanpellon koulu, Kirkonkylän kirjasto sekä nuorisotilat ja kirkonkylän liikuntahalli (Campus). Vihdin Puhdistus hankkii uusia tiloja varten 2 yhdistelmäkonetta, laitospesukoneet ja kokolatiamaton hoitoon liittyen oman laitteen.

Aterian laitteiden ja kalusteiden uusimisiin varataan 170 000 euroa. Suurkeittiöt (3) ovat vuosina 2004-2009 valmistuneita, joissa laite- ja kalusteuusimistarpeita on ilmennyt useita. Näitä ovat mm. on Kuoppa-nummen astiapesukone, Pohjoisen (VYK) padat (4 kpl) ja Otalammen yhdistelmäuuneista osa. Palvelukeittiössä (21) ilmenee laiteuusimistarpeita vuosittain eri kohteissa. Ne ovat yleensä astianpesukoneita, yhdistelmäuuneja, kylmä- ja pakastelaitteita ja ruokailulinjastoihin. Määrärahaa kohdistetaan eri kohteisiin kiireellisyyden mukaan.

TILAPALVELUN TASEYKSIKKÖ		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
Talonrakennus						
Uudisrakentaminen						
Vihdin kirkonkylän Campus	MENOT	-12 833 295	-8 011 000	-4 555 686	56,9 %	-8 681 000
	TULOT	225 000	525 000	375 000	71,4 %	750 000
	NETTO	-12 608 295	-7 486 000	-4 180 686	55,8 %	-7 931 000
Etelä-Nummelan koulukeskus	MENOT	-9 886	-400 000		0,0 %	-400 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-9 886	-400 000	0	0,0 %	-400 000
Talonrakennus						
Perusparannus ja muutos						
Karviainen (Nummelan ja kk:n tervey	MENOT	-85 197	-200 000	-38 939	19,5 %	-38 939
	TULOT	0	0			
	NETTO	-85 197	-200 000	-38 939	19,5 %	-38 939
Kiinteistöjen suunnitelmalliset pier	MENOT	-1 076 854	-1 000 000	-228 612	22,9 %	-1 000 000
	TULOT	19 003	0			
	NETTO	-1 057 851	-1 000 000	-228 612	22,9 %	-500 000
Uimahallin tilamuutokset	MENOT	-117 485	0			-50 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-117 485	0	0		-50 000
Kuntalan remontointi	MENOT	0	-50 000			-50 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	0	-50 000	0		-50 000
Nummelan koulun keittiö muutosty	MENOT	-42 730	-535 000	-13 707	2,6 %	-50 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-42 730	-535 000	-13 707	2,6 %	-50 000
Liikuntasalien kunnostus	MENOT	0	-300 000	-4 270	1,4 %	-300 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	0	-300 000	-4 270	1,4 %	-300 000
Muu irtain omaisuus	MENOT	-199 490	-200 000	-7 150	3,6 %	-200 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-199 490	-200 000	-7 150	3,6 %	-200 000
TILAPALVELUN TASEYKSIKKÖ YHTEENSÄ						
	MENOT	-14 364 937	-10 696 000	-4 848 364	45,3 %	-10 719 939
	TULOT	394 003	525 000	375 000	71,4 %	750 000
	NETTO	-13 970 934	-10 171 000	-4 473 364	44,0 %	-9 969 939

Investointien toteutuminen

Vihdin kirkonkylän Campuksen rakentaminen on edennyt asetutussa aikataulussa niin, että syksyn koulu-työ voitiin aloittaa koulun uudisrakennuksessa. Koulun uudisrakennuksen kustannukset ylittävät talousarvion. Liikuntahallin rakentaminen on edennyt hyvin ja halli tullaan luovuttamaan kunnalle syyskuussa.

Vihdin kunnanvaltuusto 11.9.2017 päätti muuttaa 21.3.2016 § 15 tekemänsä päätöstä siten, että Vihdin kirkonkylän Campuksen uusi kokonaismääräraha on 24.619.000 euroa. Investointi toteutetaan kokonaan kunnan omaan taseeseen. Vuodelle 2017 rakentamiseen varataan 1,5 miljoonaa, vuodelle 2018 11 miljoonaa euroa, vuodelle 2019 9.619 miljoonaa euroa sekä vuodelle 2020 2 miljoonaa euroa. Loppukustannusennuste suunnitellulle laajuudelle ylittää määrärahat noin 0,7 – 0,9 miljoonalla. Päätökset lähiliikuntapaikkojen toteutuslaajuudesta tehdään syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana. Lähiliikuntapaikkojen toetukseen liittyy keskeisesti koko piha-alueen kuivatuksen asianmukainen toteuttaminen, joka on tehtävä ennen lähiliikuntapaikkojen toteutusta.

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskus hankkeen valmistelu etenee niin, että syksyn ja kevään aikana järjestetään toteutukseen tähtäävä kilpailutus kilpailullisella neuvottelumenettelyllä.

Kuntalan muutos museoksi ja perusparannus; Vihdin yhteiskoulun laajennusosa valmistuu kesällä 2019. Valmistumisen myötä myös kirjasto siirtyy uusiin tiloihin. Entisistä kirjaston tiloista Kuntalasta on tarkoitus tehdä museo. Kirjasto muuttaa Campukselle syyslomaviikolla. Tilojen käytön suunnittelu on osa kirkonkylän kehityssuunnitelmaa.

Karvaisen toiminnan muutosten edellyttämiä rakennusteknisiä ja taloteknisiä muutoksia lähinnä Nummelan terveysasemalla. Kiireellisimpinä kunnostus- ja korjaustoimenpiteinä pidetään hissien peruskorjausta ja hissikorin päivittämistä, jäähdytyksen toteuttamista mm. laboratoriotiloihin ja terveysaseman rakennusautomaation ja ilmanvaihdon / jäähdytyksen parantamista. Lääkehuone on uusittu ja jätteidenkäsittelyä ja lääkehappijärjestelmää ollaan muuttamassa kuluvan vuoden aikana.

Pappilanpellon hammashoitolan jäähdytyksen toteutettiin heinäkuussa.

Huhmarnummen koulun liikuntasalin lattian uusiminen on kilpailutettu ja työt käynnissä. *Pappilanpellon koulun liikuntasalin lattian uusiminen*, lattia on kulunut paikoitellen jo puhki. Lattiamatto on lähivuosina uusittava. Parhailaan selvitetään, voidaanko työ tehdä loppuvuoden aikana. Lisäksi liikuntasalin väliverhot on uusittu.

Nummelan koulun keittiön muutostyöt, perusparannukseen laajuutta jouduttiin supistamaan. Työt ovat käynnissä ja valmistuvat syksyn aikana.

Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset

1. Tila- ja toimintamuutokset, Tilojen käytön tehostamistarpeesta johtuen on tehty ja tehdään pienempiä korjauksia ja ylläpitotöitä.

2. Pihavarusteiden korjaukset (EU-normit), Päiväkotien ja koulujen leikkivälineiden ja pihavarusteiden EU-normien mukaisuus on tarkastettu 2018 ja korjaussuunnitelma on laadittu. Akuuteimmat korjaukset tehtiin syksyllä 2018. Keväälle 2019 on suunniteltu leikkivälineiden korjaustoimenpiteiden jatkamista, keinujen turva-alueiden kunnostaminen ja puhdistus, sekä hiekkalaatikoiden hiekkojen vaihto yhteensä noin

75.000 euroa. Lisäksi liikkuva koulu-hankkeen omavastuuosuuteen on tilapalvelujen varattava 30.000 euroa. Se on tilapalvelun osuus AVI:n avustuksen omavastuuosuudesta, loput omavastuuosuudesta tulee sivistyspuolelta. Tilapalvelu vastaa jatkossa koulujen rikkoutuneiden liikuntavälineiden uusimisesta aiheutuneista kustannuksista. (Uusi käytäntö)

3. Sisäilmakorjaukset, Ilmenevät sisäilmaepäilyt selvitetään. Tutkimusmenettelyt ja selvitykset päätetään tapauskohtaisesti. Sisäilmateemaan liittyy keskeisesti yhteistyö puhdistuspalvelun kanssa. Mm. sisäilmatutkimuksilla ja sisäilmakorjauksilla pyritään ennalta ehkäisemään sisäilmaongelmien syntymistä.

4. Talotekniikkakorjaukset, Välttämättömät talotekniikkaan liittyvät parannukset ja korjaukset ovat käynnissä ja jatkuvat vuoden loppuun. Mm. rakennusautomaation korjaamisen ja kehittämiseen sekä valvomon järjestelmien ylläpito edellyttää jatkuvia toimenpiteitä. Joiltakin osin rakennusautomaatio on elinkaarensa loppuvaiheessa. Jokainen alueella ollut ukonilma aiheuttaa laitteiden rikkoutumisen. Olemassa olevaan järjestelmään ei saada enää uusia laitteita vaan nykyisiä laitteita yritetään korjata. Käynnistymässä on koko kiinteistövalvontajärjestelmän uusimisen suunnittelu. Encoran omatoimikäyttö saadaan toimintaan syksyllä Vihdin kirkonkylän liikuntahallilla.

5. Ilkivaltakorjaukset ja ilkivallan ehkäiseminen, Ilkivallan ennaltaehkäisemiseen liittyen uusitaan ja korjataan kameravalvontajärjestelmiä. Mm. Nummelan kirjaston kameravalvontajärjestelmän uusinta on käynnissä. Töhryjen poistoa tehostetaan.

VIHDIN VESI		TP 2018	MTA 2019	TOT 30.6.2019	TOT%	Ennuste
Vihdin puhdistamoprojekti	MENOT	-20 280	-100 000	-19 057	19,1 %	-100 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-20 280	-100 000	-19 057	19,1 %	-100 000
Puhdasvesilaitoksen hankinnat	MENOT	-74 754	-170 000	-107 254	63,1 %	-170 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-74 754	-170 000	-107 254	63,1 %	-170 000
Verkoston uudisrakentaminen ja saneeraus	MENOT	-929 933	-1 440 000	-333 131	23,1 %	-1 440 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-929 933	-1 440 000	-333 131	23,1 %	-1 440 000
Puhdistamoiden investoinnit	MENOT	-43 956	-180 000	-15 287	8,5 %	-180 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-43 956	-180 000	-15 287	8,5 %	-180 000
Irtaimistoinvestoinnit	MENOT	-13 057	-50 000	-2 978	6,0 %	-50 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-13 057	-50 000	-2 978	6,0 %	-50 000
Pumppaamot	MENOT	-19 794	-75 000	-6 139	8,2 %	-75 000
	TULOT	0	0			
	NETTO	-19 794	-75 000	-6 139	8,2 %	-75 000
VIHDIN VEDEN TULOSALUE YHTEENSÄ						
	MENOT	-1 101 774	-2 015 000	-483 847	24,0 %	-2 015 000
	TULOT	0	0	0		0
	NETTO	-1 101 774	-2 015 000	-483 847	24,0 %	-2 015 000

Investointien toteutuminen

Vihdin puhdistamo projekti, Keskuspuhdistamon esisuunnitelma on valmistunut. Tulevaisuuden jäteveden käsittelyvaihtoehtojen vertailua jatketaan.

Puhdasvesilaitos hankinnat, Suurin osa pohjavesiputkista on asennettu ja vedenvirtausmittaukset on käynnistetty mahdollisen vedenottoaivon paikan selvittämiseksi.

Paineajotavan lisääminen vedentuotantoon. Hankkeen tarkoitus on mahdollistaa vedenjakelu ilman vesitorneja, nykyinen järjestelmä ei mahdollista Nummelan vesitornin käytöstä poistamista. Nummelan vesitornin käyttäminen on tällä hetkellä pakollista koko Vihdin alueen vesihuollon painetason turvaamiseksi. Suunnitelma on valmistunut ja muutostyöt on tarkoitus toteuttaa syksyn 2019 aikana.

Kirkonkylän vesitornin kuntotutkimus on tehty kesäkuun alussa. Raportin valmistuttua päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Verkoston uudisrakentaminen ja saneeraus, Kuoppanummen alueen vesijohdon saneeraus käynnistyy heinäkuussa. Urakkahinta ylitti hankkeelle arvioidun budjetin. Tämä saneerausurakka saadaan toteutettua verkoston uusinvestoinneista toteutumatta jäävien hankkeiden budjetista.

Ridalinmetsän kunnallistekniikan rakentaminen jää toteutumatta talousarviovuonna kaavoituksellisista syistä ja tästä hankkeesta säästynyt määräraha käytetään akuutteihin verkostosaneerauksiin.

Puhdistamoiden investoinnit, Nummelan puhdistamolla on pilotoitu Volute-lietteenpuristinta. Kokemukset ovat olleet hyviä ja hankinnan valmistelutyöt ovat käynnissä.

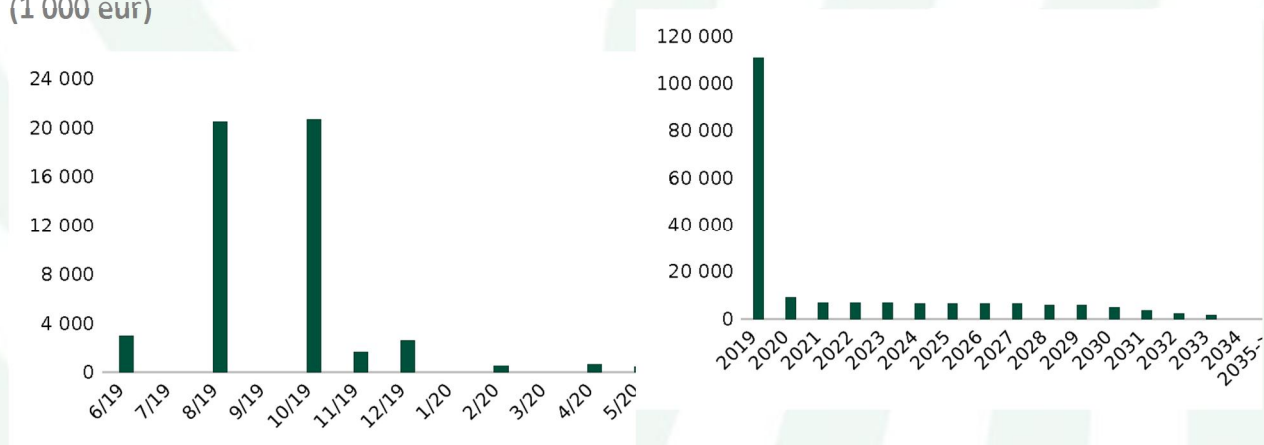
Pumppaamot, Kolmen pumppaamon saneeraustyöt käynnistyvät heinäkuun aikana.

7 RAHOITUSOSA

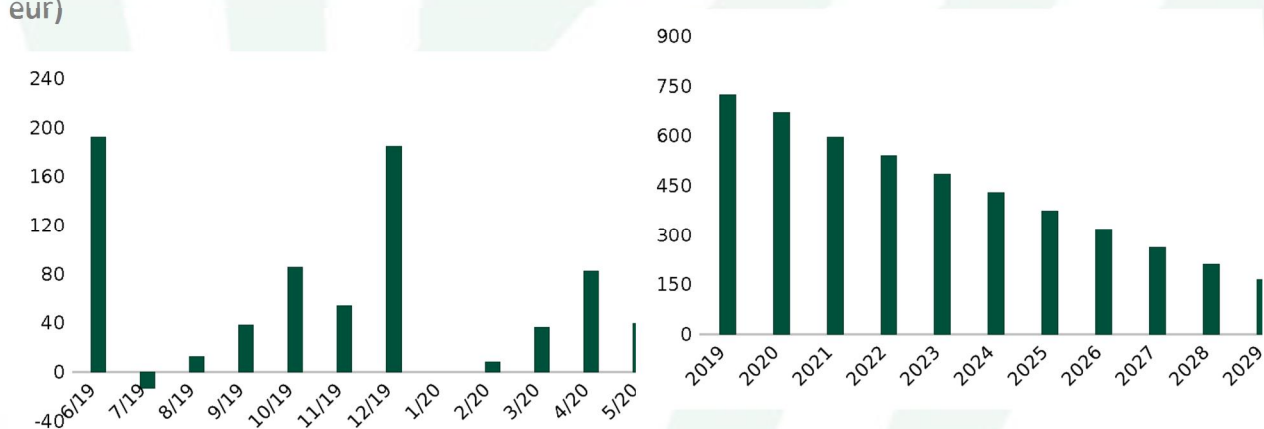
Pääoman lyhennykset ja jakson aikana maksetut korot

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2019-30.6.2019	1.1.2018-31.12.2018
Jakson aikana maksetut korot	724 450,00 €	362 893,00 €	580 345,00 €
Jakson aikana maksetut lyhennykset	110 669 464,00 €	65 301 398,00 €	151 536 132,00 €

Pääoman lyhennykset, seuraavan 12 kk aikana
Pääoman lyhennykset, vuosittainen (1 000 eur)
(1 000 eur)

Maksetut korot, seuraavan 12 kk aikana (1 000 eur)
Maksetut korot, vuosittainen (1 000 eur)

Herkkyysanalyysi – Maksetut korot

	2019	2020	2021	2022
Markkinaskenaario	737 236,00 €	674 816,00 €	601 069,00 €	547 090,00 €
Markkinaskenaario +100bp	737 236,00 €	837 160,00 €	745 075,00 €	697 639,00 €
Markkinaskenaario +200bp	737 236,00 €	1 089 871,00 €	954 615,00 €	884 963,00 €

	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2018
Avoinna oleva saldo	102 697 423 €	89 998 822 €	114 200 221 €
Avoinna oleva saldo Kuntatodistus	20 000 000 €	2 000 000 €	40 000 000 €
Avoinna oleva johdannaisten nimellismäärä			
Pitkäaikainen korkositoumus (sis. johdannaiset)	51,19%	60,00%	33,01%
Pitkäaikainen korkositoumus (ei sis. johdannaisia)	51,19%	60,00%	33,01%
Korkositoumus keskimäärin	3.61 vuotta	4.39 vuotta	2.32 vuotta
Pääomasitoumus keskimäärin	4.9 vuotta	6.03 vuotta	3.74 vuotta

